

Glasilo občanov
Šmartnega ob Paki

SEPTEMBER,
OKTOBER 2023

Š O P

4 UTRIP OBČINE

Ocenjevanje škode zaradi neurij, poplave in plazov

9 UTRIP OBČINE

Varnost v Šmartnem ob Paki

10 INTERVJU

Intervju z Majo Praprotnik

13 NAŠI PODJETNIKI

Prevoznik s srcem in posluhom za glasbo

14 PESTRO IN DRUŽABNO

Naporno poletje za šmarške gasilce

16 PESTRO IN DRUŽABNO

Niso samo slabe novice

18 PESTRO IN DRUŽABNO

Potovanje do DNEVA »D«

19 MLADARIJE

Ostali smo brez besed, a ne brez srca

21 MLADARIJE

Kako smo preživelih poletje po taborniško?

22 ŠPORT

Gostovanje Kluba 81 pri FK Pakleni Beograd

23 ŠPORT

Letos že 10. jubilejni nogometni kamp Martinko

24 KULTURA

Ustvarjalna, prijetna, neverjetna!

25 MED LJUDMI

Šmarčani ob ujmi stopili skupaj

26 MED LJUDMI

Cenimo, ker to delite z nami!

Glasilobčanov Šmartnega ob Paki ŠOP

Izdal Javni zavod Mladinski center Šmartno ob Paki,

Šmartno ob Paki 13

3327 Šmartno ob Paki

tel.: +386 64 167 940

pisarna@mcsop.si

Odgovorna urednica: Kristina Suhadolnik

Uredniški odbor: Edita Gabrič Zager, Amadeja Koren, Tatjana

Podgoršek

Jezikovni pregled: Amadeja Koren

Oblika logotipa naslovnice: Mateja Krušlin

Avtor fotografije na naslovnici: Jan Bric

Prelom: Diling, d.o.o.

Tisk: Grafika Gracer d.o.o.

Naklada: 1300 izvodov

ISSN 2820-5626

Pošiljanje gesla nagradne križanke pomeni, da soglašate z objavo vaših osebnih podatkov, če ste izžrebani. Osebnepodatke uporabljamo izključno za namen izvedbe nagradne igre.

Spoštovani Šmarčanke in Šmarčani,

Kakor naše načrte za poletje, kakor preštevilne življenjske poti, kakor podobo mnogo čudovitih slovenskih krajev je moč narave predrugačila tudi tokratno številko našega glasila ŠOP. Ne glede na to, da se je tudi v zadnjih dveh mesecih v naši občini odvilo veliko zanimivih dogodkov, seveda ne moremo drugače, kot da osredje tokratnega glasila namenimo informacijam, povezanim z veliko naravno katastrofo, ki nas je na podlago močnih julijskih neurij doletela v prvih avgustovskih dneh.

Tako kot mi v občinski upravi, so tri tedne po poplavi še vedno več kot polno zaposleni z odpravljanjem obsežnih in raznolikih posledic neurij ter s preventivnimi ukrepi, ki nas bodo v prihodnje obvarovali podobnih razdejanj, tudi mnogi drugi. In tako bo še precej časa! Četrty avgust leta 2023 bo gotovo ostal v našem osebni in tudi kolektivnem spominu kot velika prelomnica. Marsikaj ne bo nikoli več tako, kot je bilo. Upajmo, da nas bodo v prihodnje spremljali predvsem koristna spoznanja in nauki dobrih, pozitivnih zgodb, ki smo jim priče v tem zahtevnem času. Nauki o nujnosti odgovornega in preudarnega ravnanja ter spoštljivega odnosa do narave in zgodb o solidarnosti, človečnosti, nesebičnosti, sodelovanju. Iskrena hvala vsem, ki ste jih pomagali pisati!

Brez gasilcev, prostovoljcev, pripadnikov civilne zaščite, predanih zaposlenih, predsednikov vaških skupnosti, dobrosrčnih posameznikov, članov humanitarnih organizacij, članov društev in donatorjev, bi bilo še dosti, dosti težje. Pravzaprav nemogoče, nepredstavljivo. Ob dogodkih zadnjega meseca mi je večkrat prišel na misel verz pesnika, ki mu je na državni ravni posvečeno letošnje leto, našega rojaka Karla Destovnika Kajuha: »O, če ljudi bi ne bilo pri nas ...« Vsem vam, ki ste se in se še boste izkazali kot Ljudje, še enkrat – za nazaj, za zdaj in v naprej – iz vsega srca HVALA!

Vsem, ki v tem času potrebujete oporo, pomoč, informacije ali karkoli drugega, želim sporočiti, da smo vam sodelavci občinske uprave vedno na voljo. Nesporno nam lahko zaupate; naredili bomo vse, kar je v naši moči, da vam bomo pomagali. Ostajate naša prednostna skrb! Četudi življenje po vsaki, še tako hudi nesreči, teče naprej in bo potrebno poskrbeti tudi za vse drugo, kar moramo narediti, verjemite – ne boste pozabljeni, s svojimi težavami ne boste ostali sami.

V izredni številki glasila ŠOP, s katero smo vam skušali v prvih dneh po poplavi vse pomembne informacije, ki so bile takrat na voljo, približati na najbolj zanesljiv način, ste že lahko izvedeli za nekaj poti do pomoči. Nekaj jih najdete tudi v tej številki, seveda pa vas vabimo, da v prihodnje redno spremljate naše objave na spletni strani in na družbenem omrežju Facebook, s pomočjo katerih vam bomo sproti sporočali vse, kar bi lahko bilo uporabno in zanimivo za vas. Če morda še ne veste – na občinske novice se lahko tudi naročite. Poiščite to možnost na spletni strani Občine Šmartno ob Paki, pokličite nas, pošljite nam elektronsko pošto ali nas obiščite in vam bomo pri tem pomagali.

Poletje gre h koncu in v tem trenutku so naše misli usmerjene predvsem v dvoje: da bi jesensko deževje pričakali čim boljše pripravljeni ter da bi naši otroci, šolarji, dijaki in študentje čim uspešneje in varno vstopili v novo šolsko in študijsko leto! Naj bo v mesecih, ki so pred nami, sreča na naši strani!

Janko Kopusar
župan

Ocenjevanje škode zaradi neurij, poplave in plazov

Avtorica: **Mojca Ževart**, direktorica občinske uprave Fotografiji: **Jan Bric**

Že zaradi neurij, ki so škodo povzročala v juliju, so imeli sodelavci občinske uprave ter zunanji strokovnjaki, ki jim pri tem pomagajo, polne roke dela s popisovanjem, ocenjevanjem in vrednotenjem nastale škode.

Škodo zaradi posledic močnega neurja z dežjem in vetrom med 12. in 13. julijem je morala občinska komisija za ocenjevanje škode na stvareh oceniti do 30. avgusta. Do tega dne so morali sodelavci občinske uprave vse podatke o škodi vpisati tudi v spletno aplikacijo AJDA, geografski informacijski sistem, dostopen preko svetovnega spleta. Aplikacija AJDA je namenjena za ocenjevanje škode na kmetijskih pridelkih in na stvareh (objekti, infrastruktura) po naravnih nesrečah ter omogoča zajem in obdelavo vlog oškodovancev, dejanski grafični prikaz elementov v prostoru, pripenjanje slik in dokumentov, izvajanje analiz in izdelavo različnih poročil. Skrajni rok za oceno škode, povzročene z neurji med 19. in 25. julijem, ter vnos vseh z njo povezanih podatkov v aplikacijo AJDA je 7. september. Oceno škode zaradi avgustovskih poplave in plazov pa mora občina oddati do 1. septembra ter vse podatke v aplikacijo AJDA vpisati do 22. septembra.

Župan Občine Šmartno ob Paki Janko Kopušar je za oceno škode po poplavi 4. 8. 2023 imenoval dve komisiji: eno za ocenjevanje škode na kmetijskih zemljiščih in gozdovih ter na kmetijskih pridelkih in eno za ocenjevanje škode na stvareh. Prva komisija šteje tri stalne in enega nadomestnega člana, druga pa šteje štirinajst članov, ki bodo glede na potrebe na terenu in glede na razpoložljivost članov s specifičnimi strokovnimi znanji delovali v več področnih skupinah oziroma strokovnih komisijah za ocenjevanje škode na stavbah ter gradbeno inženirskih objektih.

Po tem, ko oceno škode na kmetijskih površinah in pridelkih ter stvareh na podlagi prijave škode opravijo občinske komisije, kontrolne ogleda opravijo tudi regijske in državne komisije. Škodo v gozdovih ocenjuje Zavod za gozdove Slovenije, škodo na vodotokih Direkcija Republike Slovenije za vode, škodo na kulturni dediščini Zavod za varstvo kulturne dediščine, škodo v gospodarstvu za gospodarstvo pristojno ministrstvo, škodo na državnih cestah pa Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo. Ob tem je občina s škodo na objektih, namenjenih izobraževalni dejavnosti, seznanila tudi ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, o vseh škodnih primerih pa je redno obveščala tudi Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Vse, ki ste utrpeli kakršnokoli škodo zaradi poplave 4. avgusta ali posledično po avgustovski ujmi sproženega plazov, in škode občinski upravi še niste prijavili, vabimo, da to storite najkasneje do petka, 8. septembra 2023. Zaradi s strani države predpisanih rokov kasneje vloženih prijav škode ne bo mogoče obravnavati. Gospodarske družbe in samostojni podjetniki se lahko za več informacij o prijavi in oceni škode obrnejo na območne obrtne in gospodarske zbornice.

Velika odgovornost lastnikov priobalnih zemljišč in gozdov

Avtorica: **Mojca Ževart**, direktorica občinske uprave Fotografiji: **Jan Bric**

V Republiki Sloveniji je upravljanje z vodami in vodnimi ter priobalnimi zemljišči v pristojnosti države, nekaj nalog pa je po zakonu o vodah dolžna opravljati tudi lokalna skupnost.

V obvezno javno gospodarsko službo, ki zagotavlja obratovanje, vzdrževanje in spremljanje stanja vodne infrastrukture, namenjene varstvu pred škodljivim delovanjem voda, sodijo utrjevanje bregov in dna površinskih voda ter morske obale, skrb za pretočnost struge tekočih voda in odstranjevanje prekomerno odloženih naplavin, košnja in odstranjevanje prekomerne zarasti na bregovih, odstranjevanje plavja, odpadkov in drugih opuščenih ali odvrženih predmetov in snovi iz površinskih voda

in z vodnih ter priobalnih zemljišč, čiščenje gladine površinskih voda in preprečevanje onesnaženja vodnih in priobalnih zemljišč.

Država zagotavlja obratovanje in vzdrževanje vodne infrastrukture, namenjene ohranjanju in uravnavanju vodnih količin, obratovanje, vzdrževanje in spremljanje stanja vodne infrastrukture, namenjene varstvu pred škodljivim delovanjem voda, izvedbo izrednih ukrepov v času povečane stopnje

ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda, izvedbo izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda, vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč ter vodovarstveni nadzor.

Dolžnosti lokalne skupnosti so opredeljene v 99. členu zakona o vodah, ki pravi, da »izvajalec javne službe prepusti zbrano plavje, odpadke in druge opuščene ali odvržene predmete in snovi izvajalcu javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki z območja lokalne skupnosti, kjer so plavje, odpadki in drugi opuščeni ali odvrženi predmeti in snovi zbrane, ta pa jih mora prevzeti in odložiti na predpisan način.« Nadalje je z zakonom določeno, da stroške prevzema in odlaganja plavja, odpadkov in drugih predmetov ali snovi nosi pristojno ministrstvo, lokalna skupnost pa je odgovorna za vodno infrastrukturo, ki je namenjena tudi splošni rabi za javne površine, kot so zelenice, poti, parki, rekreacijske površine ipd.

Pomembno je vedenje in zavedanje, da je z zakonom opredeljena tudi dolžnost vsakega lastnika ali drugega posestnika vodnega ali priobalnega zemljišča. Ta mora zagotavljati košnjo in odstranjevanje prekomerne zarasti na bregovih, odstranjevanje plavja, odpadkov in drugih opuščenih ali odvrženih predmetov in snovi z vodnih in priobalnih zemljišč ob vodah 2. reda. Vode 2. reda so vse površinske vode razen Jadranskega morja, Blejskega jezera, Bohinjskega jezera, Cerknškega jezera, Save Dolinke, Save Bohinjke, Save, Tržiške Bistrice, Kokre, Sore, Selške Sore, Poljanske Sore, Kamniške Bistrice, Ljubljaničice, **Savinje**, Mirne (na Dolenjskem), Krke, Sotle, Kolpe, Drave, Meže z Mislinjo, Dravinje, Pesnice, Mure, Ledave, Ščavnice, Rižane, Reke, Soče, Idrijce, Vipave, Dragonje, Nadiže, Idrije, **Pake** in drugih celinskih voda, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo. Prav tako lastnik ali drugi posestnik vodnega ali priobalnega zemljišča na teh zemljiščih ne sme odlagati materialov in snovi, o odlaganju, ki ga povzročijo tretje osebe, pa mora obvestiti vodovarstvenega nadzornika. Lastnik ali drugi posestnik vodnega ali priobalnega zemljišča mora za vsak poseg v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, predhodno pridobiti vodno soglasje.

Konec koncev zakon o vodah predpisuje tudi kazenske sankcije. Za prekrške, izhajajoče iz zakona, se lahko z globo od 2 tisoč do 4 tisoč evrov kaznuje samostojne podjetnike posameznike in posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost. Z globo od 600 do 2 tisoč evrov tudi odgovorne osebe pravne osebe ali odgovorne osebe samostojnih podjetnikov posameznikov, odgovorne osebe posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost, in odgovorne osebe državnih organov in organov lokalne skupnosti, posameznike pa lahko doleti globa v višini

med 400 in 1.200 evri. Občina Šmartno ob Paki je nedvomno odgovoren skrbnik celotnega prostora in okolja na svojem območju. Pri urejanju vodotokov redno sodeluje z Direkcijo za vode Republike Slovenije ter z drugimi institucijami in izvajalci, ki lahko tako ali drugače vplivajo na stanje vodotokov. Večkrat samoiniciativno in z lastnimi sredstvi poskrbi za čiščenje in vzdrževanje vodotokov ter vodne infrastrukture in njihove neposredne okolice.

Pri zadnji veliki povodnji se je izkazalo, kako pomembna za poplavno varnost je tudi urejenost gozdov, iz katerih je voda odplavljala velike količine lesa in drugega materiala. Tako je bila pretočnost strug bistveno zmanjšana, povzročena škoda pa dosti večja.

V sektorju za območje Savinje Direkcije Republike Slovenije za vode so pripravili navodila lokalnim skupnostim in priobalnim lastnikom, s katerimi so opozorili, da morajo podrti zarast oziroma podrti drevje, ki ni podrti v strugo odstraniti lastniki priobalnih zemljišč, ki lahko les obdržijo. Vzdrževanje cestnih objektov, kamor sodijo tudi mostovi in prepusti kot sestavni deli javne ceste, je sicer v pristojnosti lastnika oziroma upravljalca javne ceste, torej lokalnih skupnosti za občinske in Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo za državne ceste. Plavje in naplavine, ki se ves čas, še toliko bolj pa po neurjih, ustvarjajo in nabirajo, močno poslabšujejo ali celo preprečujejo prevodnost mostnih odprtih, kar seveda bistveno poveča poplavno ogroženost, hkrati pa lahko povzroči tudi poškodbe na premostitvenih objektih in strugah. Stalna skrb za ohranjanje prevodnosti mostnih odprtih je zelo pomembna, saj je ob nastopu visokih voda odstranjevanje plavja, vejevja, dreves in druge lesne mase zelo zahtevno ali največkrat nemogoče. Direkcija Republike Slovenije za vode lastnike priobalnih zemljišč poziva, da v primeru, ko je zaradi padlega drevesa nastal plavni čep v strugi, o tem obvestijo direkcijo ali njenega koncesionarja za opravljanje javne službe urejanja voda Nivo Eko, d. o. o.

Če želimo zmanjšati erozijsko in poplavno ogroženost prebivalcev, objektov, premoženja in zemljišč, se moramo zavedati, da je odlaganje vejevja in lesne mase oziroma kakršnokoli deponiranje lesa na vodnem in priobalnem zemljišču, ne le neodgovorno in nevarno, temveč tudi prepovedano. Prav tako je prepovedano na vodnem in priobalnem zemljišču postavljati kakršnekoli ovire, vzdolžne ali prečne ograje, deponirati bale sena in druge pridelke, gradbeni material in gradbeni odpad, tudi če gre le za začasno odlaganje.

Interventni zakon prinaša olajšave za prizadete zaradi poplave in plazov

Avtorica: *Mojca Ževart, direktorica občinske uprave*

Vlada Republike Slovenije je 24. avgusta na 66. redni seji določila besedilo predloga Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023.

Kar nekaj določb zakona je usmerjenih v neposredno pomoč prizadetim državljanom in državljanom. Med drugim bodo imeli šolarji (učenci in dijaki), katerih starši so zaradi naravne nesreče utrpeli premoženjsko škodo, v šolskem letu 2023/2024 zagotovljeno brezplačno malico oziroma kosilo, študenti, ki so utrpeli škodo ali pa so aktivno sodelovali pri odpravi posledic ujme in zaradi tega niso mogli redno in v roku opraviti svojih študijskih obveznosti, pa bodo deležni olajšav pri napredovanju po študijskem programu oziroma pri pogojih za ponavljanje letnika ali podaljšanje statusa študenta. Oškodovanci, ki so si morali poiskati novo začasno ali stalno namestitev, bodo deležni davčnih olajšav, veliko prizadevanj in aktivnosti pa bo usmerjenih v čim hitrejšo zagotovitev primernih stanovanj za tiste, katerih stanovanja so po ujmi uničena oziroma neprimerna za bivanje. Tisti, ki so zaradi ujme izgubili streho nad glavo in so za reševanje stanovanjske težave najeli stanovanje, bodo poleg pomoči v višini do največ sedmih minimalnih dohodkov za namen kritja izrednih stroškov, nastalih zaradi naravne nesreče, lahko prejeli še pomoč v višini dveh minimalnih dohodkov za kritje stroškov,

povezanih z najetim stanovanjem, upravičeni pa bodo tudi do subvencije tržne najemnine. Upravičenci do letnih pravic (otroški dodatek, znižano plačilo vrtca, državna štipendija, subvencija šolske prehrane), ki so na nepremičnini utrpeli škodo, ki vpliva na njeno vrednost, bodo lahko spremembo vrednosti nepremičnine do konca letošnjega leta sporočili centru za socialno delo, ki bo na novo odločil o njihovih letnih pravicah. Odjemalci električne energije in plina, katerih objekti so uničeni in odjem električne energije oziroma plina zaradi poškodb električnih instalacij oziroma plinovodnega omrežja ni mogoč, bodo od 1. avgusta 2023 do vzpostavitve vnovične oskrbe oproščeni plačila računov za električno energijo oziroma za zemeljski plin, odjemalci plina in daljinske toplote pa bodo imeli tudi pravico, da odstopijo od pogodb o obvezni priključitvi ali obvezni uporabi energenta, če jim dobava ne bo zagotovljena do 1. oktobra. Če ste v ujmi izgubili osebne dokumente ali so se poškodovali, vam pri zamenjavi ali nadomestitvi le-teh ne bo potrebno plačati upravne takse in tudi ne tiskovine.

Začasnega zbirnega centra za odpadke ni več!

Avtorica: *Mojca Ževart, direktorica občinske uprave* Fotografija: *arhiv občine Šmartno ob Paki*

Občina Šmartno ob Paki je takoj po poplavi poskrbela za primeren prostor za odlaganje odpadkov in na tako imenovanem »holc placu« pri železniški postaji uredila začasni zbirni center, v katerem so odpadke sortirali na šest frakcij (biološki odpadki, bela tehnika, kosovni odpadki, odpadni les, nevarni odpadki, ostali (mešani komunalni) odpadki), v najbolj prizadetem naselju Roje pa se je z lastnikom enega od primernih zemljišč dogovorila za začasno odlaganje mulja.

Dobro organizirano ravnanje z odpadki v času praznjenja in čiščenja poplavljenih stanovanjskih in drugih objektov je preprečilo marsikatero težavo pa tudi nevarnost za zdravje ljudi in stanje okolja, s kakršnimi so se zaradi velikih količin odpadkov soočali v nekaterih drugih občinah. Začasni zbirni center je deloval do 24. avgusta, odtlej pa je režim ravnanja z odpadki v občini Šmartno ob Paki spet tak, kot je bil pred poplavo. Izvajalec javne gospodarske službe gospodarjenja z odpadki podjetje PUP Saubermacher odpadke odvažajo po ustaljenem urniku, odlaganje odpadkov izven urejenih zbiralnic pa je strogo prepovedano.

Sicer lahko vsak uporabnik storitev podjetja PUP Saubermacher ob predložitvi položnice in osebnega dokumenta kadarkoli med obratovalnim časom Zbirnega centra Velenje odpadke tam odda brezplačno (velja za vse vrste odpadkov, razen za gradbene; omejitve za brezplačno oddajo gradbenih odpadkov je 300 kg letno na posameznega uporabnika), prav tako pa lahko občanke in občani odpadke brezplačno oddajo na zbirnem mestu pri pokopališču v Šmartnem ob Paki vsako prvo in tretjo soboto v mesecu. Če kdo, ki je po neurjih in poplavi ostal brez zabojnikov in/ali vreč za odlaganje odpadkov, tega še ni sporočil, lahko to še vedno stori. Potrebe po zabojnikih in vrečah sporočite na

elektronski naslov podjetje@pup-saubermacher.si ali po telefonu na številko 03/896 87 11. **Spoštujemo pravila in predpise za ravnanje z odpadki ter skupaj poskrbimo, da bomo živeli v zdravem, čistem in lepo urejenem kraju!**

Julijska neurja

Avtorica: **Mojca Ževart, direktorica občinske uprave**

Letošnje nevihtno vreme je močno zaznamovalo tudi poletje v Šmartnem ob Paki. Ob prvih hujših neurjih, ki so zajela Slovenijo sredi julija, je bilo najbolj na udaru ravno območje med Velenjem in Celjem; močno prizadeti sta bili tudi sosednji občini Šoštanj in Mozirje.

Takrat je naša občina največ škode utrpela zaradi toče, ki je v večji meri prizadela predvsem kmetijske površine na območju Velikega Vrha in Paške vasi. Škodo in nevarnost pa je povzročal tudi močan veter, ki je odkrival strehe ter lomil in podiral drevesa. Poleg kmetijskih zemljišč, cestne infrastrukture in zasebnih objektov so v Šmartnem ob Paki kar nekaj škode utrpeli tudi objekti v lasti Občine Šmartno ob Paki. Voda je zalila mrliško vežico v Gorenju, razkrilo je streho enega od objektov Mladinskega centra Šmartno ob Paki, kjer je zamakalo v več prostorov in poškodovalo električno napeljavo. Precej škode je neurje povzročilo tudi v osnovni šoli in v prizidku k njej, v katerem ima svoje prostore Športno društvo Šmartno ob Paki. Tam je električno napeljavo povsem uničilo. Na srečo je bila okvara opažena ravno še pravi čas, da je hitro ukrepanje preprečilo nastanek požara. Gasilci so imeli takrat sicer polne roke dela z odstranjevanjem podrtega drevja, ki je povzročalo neprevoznost cest, z odstranjevanjem drevja, ki je resno ogrožalo stanovanjske objekte, ter s tem, da so zaščitili ali začasno prekrili razkrite strehe na stanovanjskih in gospodarskih objektih. Samo na cestno infrastrukturo v občini Šmartno ob Paki je v času vetroloma 13. julija padlo več kot 60 dreves, sprožili pa so se tudi štirje plazovi.

Naslednja julijska neurja, predvsem tista 19. in 25. julija, so težave povzročala predvsem zaradi hudega naliva. Bregove sta prestopala Paka in Hudi potok, poplavljali so tudi vsi drugi hudourniki. Zalivalo je kmetijske površine, vrtove, kleti, parkirišča, ceste in poti. Najbolj prizadeti so bili takrat v delu Rečice ob Paki ter na območju Gorenja in Gneča. V intervencijah so tako julija kot kasneje ob poplavi in pojavu številnih plazov avgusta sodelovali člani obeh prostovoljnih društev v občini, PGD Šmartno ob Paki in PGD Paška vas. Poleg gasilcev so bili v času neurij, pred njimi, med njimi in po njih ves čas izjemno

dejavni tudi vsi, ki skrbijo za občinske in gozdne ceste ter javne poti. Čistili so cestišča, propuste, jaške, odtočne kanale in mostove ter odstranjevali naplavine in utrjevali bankine ter nasipe. Budno so nadzirali vse vodotoke, še posebej hudourniške, in potencialna plazišča. Občina je poskrbela za material, potreben za intervencije in sanacije, pa tudi za dodatne protipoplavne vreče in pesek, ki so jih občanke in občani lahko prevzeli v gasilskih domovih. Intervencijski ukrepi ob julijskih neurjih so občino stali 40 tisoč evrov.

RDEČI KRIŽ
 TRR: SI56 0242 6001 1969 849
 sklic: za KO Šmartno ob Paki 245090
 sklic: za KO Gorenje 245032
 prejemnik RKS OZ Velenje

ŽUPNIJSKA KARITAS
 TRR: SI56 0400 1004 6530 307
 sklic 00 292243
 namen: poplave
 prejemnik: Škofijska Karitas
 Celje, Muzejski trg 8, 3000 Celje

Zbrana sredstva bodo namenjena za pomoč poplavljenim izključno v občini Šmartno ob Paki.

ZADEVA: najavna novica za spletna mesta o razpisu za direktorja ZD Velenje

Napoved objave razpisa za direktorja ZD Velenje

Svet Javnega zavoda Zdravstveni dom (ZD) Velenje bo predvidoma v sredo, 6. septembra 2023, objavil razpis za zasedbo prostega delovnega mesta direktorja Javnega zavoda ZD Velenje za štiriletno mandatno obdobje.

Razpis za direktorja ZD Velenje bo odprt 15 dni od dneva objave, in sicer do 20. septembra 2023. Besedilo razpisa, v katerem bodo natančno opredeljeni postopki in pogoji prijave, bo dostopno na spletnih straneh Uradnega lista Republike Slovenije, Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije ter ZD Velenje.

ZD Velenje sicer skupaj z zdravstvenima postajama v Šoštanju in Šmartnem ob Paki zagotavlja osnovno zdravstveno varstvo na področju občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki.

Šmartno ob Paki obiskal državni sekretar

Avtorica: **Mojca Ževart**, direktorica občinske uprave Fotografija: arhiv občine Šmartno ob Paki

Konec julija je občino Šmartno ob Paki na povabilo župana Janka Kopušarja obiskal državni sekretar dr. Darij Krajčič, ki je na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pristojen za področji gozdarstva in lovstva.

Na delovnem sestanku, ki so se ga poleg državnega sekretarja in župana udeležili še Gregor Meterc iz Kabineta ministrice za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, direktorica občinske uprave Mojca Ževart in strokovna sodelavka občinske uprave Bernarda Drev, so obravnavali več za šmarško občino aktualnih vprašanj. Govorili so o kategorizaciji in urejanju gozdnih cest, o zaščiti in rabi kmetijskih zemljišč ter o ukrepih za ohranjanje in spodbujanje kmetijstva ter podeželja. To je bil v razmeroma kratkem času drugi obisk državnega sekretarja v Šmartnem ob Paki.

Konec maja je občino obiskala državna sekretarka ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj, pristojna za regionalni razvoj, Andreja Katič s sodelavci. Osrednji namen obiska je bila podrobnejša predstavitev sklada za pravični prehod premogovnih regij in priprave razpisov za sofinanciranje projektov pravičnega prehoda premogovne regije SAŠA.

Na fotografiji od leve proti desni stojijo: Gregor Meterc, dr. Darij Krajčič, Janko Kopušar in Mojca Ževart.

Skladno z določili 12. člena Odloka o priznanjih in nagradah Občine Šmartno ob Paki (Uradni vestnik MOV št. 09/2013) in Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o priznanjih in nagradah Občine Šmartno ob Paki (Uradni vestnik MOV št. 21/2017) objavljamo

JAVNI RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV OBČINSKIH PRIZNANJ IN NAGRAD ZA LETO 2023

Razpisuje se zbiranje predlogov za podelitev naslednjih priznanj in nagrad Občine Šmartno ob Paki za leto 2023:

GRB OBČINE Šmartno ob Paki

Podeli se posamezniku za večletne uspehe ali izjemne dosežke trajnejšega pomena in skupinam občanov, društvom in drugim pravnim osebam za večletne uspehe in dosežke, s katerimi povečujejo ugled občine na gospodarskem, družbenem ali drugem področju življenja in dela občine.

DVE PLAKETI OBČINE Šmartno ob Paki

Podeli se posamezniku, društvom ali drugim organizacijam in pravnim osebam za izredne dosežke na področju delovanja, obstoja in razvoja posamezne, za občino pomembne dejavnosti v zadnjem obdobju.

Pobude za podelitev priznanj in nagrad se zbirajo na podlagi predlogov občanov, političnih strank, podjetij, društev ter drugih organizacij in zavodov.

Predlogi za priznanja morajo biti predloženi v pisni obliki in morajo vsebovati:

- podatke o predlagatelju,
- vrsto predlaganega priznanja,
- podatke o predlaganem prejemniku priznanja,
- obrazložitev k predlogu,
- pisno soglasje predlaganega kandidata,
- morebitne dokumente, ki potrjujejo predlog, v kolikor obstajajo.

Javni razpis je objavljen na spletni strani www.smartnoobpaki.si, v občinskem časopisu in na oglasni deski Občine Šmartno ob Paki. Razpisni rok traja 15 dni, in sicer **od 21. 8. 2023 do vključno 4. 9. 2023**.

Prijave na javni razpis predlagalci pošljejo s priporočeno pošiljko, s pripisom »**Javni razpis – Priznanja in nagrade 2023**« na naslov Občina Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 69, 3327 Šmartno ob Paki ali oddajo osebno na upravi Občine Šmartno ob Paki.

V roku prispelne prijave bo pregledala in ovrednotila Komisija za občinska priznanja in nagrade Občine Šmartno ob Paki. Predlog potrdi Svet občine Šmartno ob Paki. Priznanja bodo podeljena ob praznovanju občinskega praznika na slavnostni seji.

Številka: 012- 0001/2023-2

Datum: 6. 7. 2023

Komisija za priznanja in nagrade
Občine Šmartno ob Paki

Varnost v Šmartnem ob Paki

Avtor: Roman Pavič, višji policist – vodja policijskega okoliša

Občina Šmartno ob Paki je območje, ki sodi v enega od petih policijskih okolišev PP Velenje. Vodja slednjega (policijski okoliš V.) sem Roman Pavič.

Policisti PP Velenje opravljajo redne kontrole na območju policijskega okoliša, kjer prvotno najprej varujejo življenje in premoženje ljudi, kakor tudi urejajo in kontrolirajo cestni promet, vzdržujejo javni red in mir ter odkrivajo in preiskujejo kazniva dejanja.

Problematika uličnih preprodajalcev

Poleg rednih kontrol območja policijskega okoliša pa tudi večkrat mesečno opravljamo poostrene nadzore varnostno obremenjenih območij, ki so bila locirana na podlagi pridobljenih informacij na terenu, poostrenih nadzorov znanih zbirališč narkomanske populacije oz. zbirališč sumljivih oseb. Tako smo obravnavali nekaj uličnih preprodajalcev prepovedanih drog. Z omenjenimi nadzori smo uživalcem opravili nekaj zasegov prepovedanih drog ter na takšen način posameznim uličnim preprodajalcem dokazovali kazniva dejanja po čl. 186/I KZ-1.

Zagotavljanje prometne varnosti

Na področju zagotavljanja prometne varnosti tedensko spremljamo stanje prometne varnosti. Delo načrtujemo in izvajamo aktivnosti na podlagi pridobljenih podatkov z mesečnimi analizami ter ob upoštevanju trimesečne prognoze stanja. Prav tako s pomočjo spletne aplikacije »Pobude občanov«, kakor tudi z drugimi načini obveščanja, spremljamo želje občanov, jih upoštevamo ter o njih redno obveščamo tudi druge pristojne službe. Večina predlaganih kontrol s strani občanov je bila na nam že poznanih lokacijah, kjer je policija izvajala kontrole in nadzor cestnega prometa, nekaj pa je bilo tudi novih lokacij, ki so bile po večini vezane na želje posameznih občanov o umiritvi prometa v bližini njihovih bivališč ali zaradi

novonastalih gradbišč in obnov cestnih priključkov oz. postavitve nove prometne signalizacije. Predlogi preko navedene aplikacije so enako kot v preteklih letih zelo redki. Poostrene nadzore policisti PP Velenje načrtujemo s strani enote, policijske uprave ali generalne policijske uprave. Usmerjeni so bili v tiste dejavnike, ki so po ugotovitvah periodičnih analiz najbolj vplivali na prometno javnost. Nekaj teh nadzorov je bilo tudi evropsko usklajenih.

Svoje delo smo usmerili k ukrepom za umirjanje prometa od prisotnosti patrolj na relacijah in v časovnih okvirih, kjer prihaja do zgostitev prometa, do ugotavljanja kršitev prekoračitev omenjenih hitrosti tako v naseljih kot izven naselja. Hitrost smo nadzirali tako na mestih, kjer večkrat prihaja do prometnih nesreč, kot tam, kjer večkrat prihaja do kršitev – neupoštevanje omejitev hitrosti, ter kjer so meritve hitrosti predlagali občani. Med drugim smo se osredotočili tudi na ugotavljanje kršitev na najbolj prometnih cestah na območju naše PP, nismo pa zanemarili tudi lokalnih cest, kjer prihaja do kršitev cestnoprometnih predpisov.

Komisija za promet v ŠOP

Seveda pa policisti oz. tudi sam kot vodja policijskega okoliša sodelujem v komisiji za promet (SPV), ki je bila ustanovljena v občini Šmartno ob Paki. V slednji smo tvorno vplivali na prometno ureditev, organizirali predavanja in prireditve za občane, ter jih opozarjali na nevarnosti v cestnem prometu in sodelovali pri odpravi pomanjkljivosti na področju cestnoprometne infrastrukture. Sodelujemo pa tudi v preventivni dejavnosti na OŠ, v sklopu katere se udeležujemo sestankov, na katerih je bila predstavljena in analizirana problematika pojava kaznivih dejanj in drugih negativnih ravnanj v okolici šole.

Kazniva dejanja od leta 2018 do 2022 in njihova preiskanost

	2018	2019	2020	2021	2022
Št. kaznivih dejanj	20	26	42	19	25
Preiskanost kaznivih dejanj	50 %	61,5 %	38,1 %	52,6 %	52 %

Kršitve na področju javnega reda in miru

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Odloki lokalnih skupnosti	/	/	1	/	/	/
Zakon o nalezljivih boleznih	/	/	4	16	/	/
Zakon o ohranjanju narave	1	/	/	/	1	/
Zakon o orožju	/	1	1	/	/	1
Zakon o prijavi prebivališča	/	6	/	/	17	/
Zakon o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami	/	2	/	1	/	/
Zakon o varstvu javnega reda in miru	7	2	5	5	14	4

Prometne nesreče

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Prometne nesreče – SKUPAJ	2	4	1	4	4	5
PN z materialno škodo	/	4	1	3	1	1
PN s telesnimi poškodbami	2	/	/	1	3	4
PN s smrtnim izidom	/	/	/	/	/	/

Kršitve cestno prometnih predpisov

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kršitve CPP – SKUPAJ	71	217	98	122	127	123
Elektronski plačilni nalog	12	45	19	17	24	34
Obdolžilni predlog	10	6	2	3	2	7
Odločba o hitrem postopku	3	7	1	1	3	7
Opozorilo	19	45	20	52	69	49
Plačilni nalog	27	114	56	49	29	33

Intervju z Majo Praprotnik

Avtorica: Amadeja Koren, MC Šmartno ob Paki Fotografije: Stane Jeršič in arhiv Knjižnice Velenje

Z njo se je Knjižnica Šmartno ob Paki predramila in njen glas je segel tudi v najbolj oddaljene kotičke občine. Priložnostni dogodki in redne aktivnosti zapolnjujejo občinski koledar, sodelovanja se vrstijo. Uporabniki pohvalijo njeno prijaznost, skrb za urejenost knjižnice, domiselnost in angažma. Knjižnico vse raje obiskujejo. Kako ne, ko pa jih izza pulta pozdravlja vedno nasmejana knjižničarka Maja Praprotnik.

Poletje se poslavlja, z njim pa tudi poletno branje in »Vrečke poletnega branja«. Kakšno je bilo tvoje poletje in kaj je bilo tvoje poletno branje?

Poletje je zanimiv čas. Kar naenkrat se vse umiri, saj se zaključijo večji projekti, delno se zaključi bralna sezona in vsi preidemo na lahkotnejši ritem, tudi delovni čas v knjižnici se zmanjša. Poletni čas sem izkoristila za druženja, za katera je med letom manj časa. Privoščila sem si tudi nekaj gorskih oziroma mogoče bolj rečeno hribovskih izletov. Pa seveda tudi morski odklop. Zelo rada uživam v senci v kampu pred prikolico, v viseči mreži s svojo vrečko poletnega branja. Hkrati je poletje tudi čas za nova snovanja idej. Tako sem bila v drugi polovici poletja z mislimi že nazaj pri ustvarjanju, planiranju in snovanju idej za novo bralno sezono.

Knjižnica s septembrom prehaja na običajen delovni čas, začenja pa se tudi novo šolsko leto. Kaj to pomeni zate in za našo knjižnico?

Res je, knjižnica s 1. septembrom prehaja na redni delovni čas, in sicer bo Knjižnica Šmartno ob Paki ponovno odprta od ponedeljka do četrta (ponedeljek: 14.00–18.00, torek: 12.00–18.00, sreda: 12.00–16.00 in četrtek: 10.00–16.00). Pred nami bo pestro leto. Dogodke, ki se bodo odvijali v knjižnici, bomo dosledno objavljali v glasilu ŠOP, na spletni strani Knjižnice Velenje (www.knjiznica-velenje.si) ter družbenih omrežjih. Novo šolsko leto pomeni tudi čas organizacije prireditev, saj ravno vključevanje različnih dogodkov naredi knjižnico bolj živahno in privlačno za vse generacije.

V knjižnici bomo nadaljevali s pravljico jogo za otroke, ki bo potekala enkrat na mesec od meseca oktobra do aprila. Nadaljevali bomo tudi z mesečnimi srečanji pogovorne skupine Šmartnice, ki jo vodi gospa Jožica Šmon. Skupina se sestaja v času odprtosti knjižnice, in sicer ob torkih ob 16.30 uri. V mesecu

septembru za odrasle pripravljamo Cobiss+ delavnico, ki jo bomo po potrebi ponovili; za otroke pa pravljico ustvarjalnico, in sicer se bomo družili s knjigo Zajčkova hišica, avtorice Anje Štefan. Morda lahko namignem, da bomo s podporo Občine Šmartno ob Paki in v sodelovanju z lokalnim vrtcem Sonček pričeli še z enim super bralnim projektom, v katerega bodo vključeni predšolski otroci, ki so tik pred vstopom v šolo. V mesecu septembru se zaključuje naša tradicionalna Pikina bralna značka. Na tem mestu bi prijazno opomnila vse mlade Pikine bralce, naj pravi čas prinesejo svoje beležke v knjižnico, da jih bo Pika Nogavička lahko povabila na podelitev in jim osebno čestitala.

V Šmartnem ob Paki si z delom začela nedolgo nazaj. Bi lahko vseeno na kratko ocenila, kakšne so bralne navade v naši občini?

V Knjižnici Šmartno ob Paki sem začela z delom poleti leta 2021. Spomnim se, da se je takrat ravno začel projekt Čebela bere med (LAS). To je bil super povod za prevetritev knjižnice. Pri tem bi izpostavila zelo dobro podporo Občine Šmartno ob Paki in direktorja Knjižnice Velenje, saj so mi zmeraj pripravljeni prisluhniti in omogočiti kvalitetno delo. Vesela sem tudi dobrega sodelovanja in povezovanja z vrtcema Sonček in Bambi ter mladinskim centrom. Sicer nisem Šmarčanka, živim namreč v Velenju, vendar se tukaj v knjižnici zelo dobro počutim. Že od vsega začetka se počutim sprejeto, vseč mi je domačnost in pristnost obiskovalcev. Pravzaprav imam občutek, da me je zelo lepo sprejela cela lokalna skupnost.

Rekla bi, da je obisk knjižnice zelo dober, to govorijo tudi številke, saj se je v letu 2022 obisk povečal. Prav tako se je povečalo tudi članstvo. Mogoče bi na tem mestu omenila, da imajo otroci oziroma mladostniki do 18. leta starosti brezplačno članarino. Želim si, da se obiskovalci v knjižnici počutijo sprejete in dobrodošle. Trudim se slediti družbenim spremembam in bralnim aktualnostim. Verjamem, da je lahko knjiga ali samo del vsebine knjige velikokrat v pomoč kot izhodišče za nadaljnji pogovor ali kot uvodna motivacija učne ure oziroma kakšnega dogodka. Zato večkrat pripravim manjše tematske koticke po knjižnici (npr. športna tematika, internet in spletno okolje, medvrstniško nasilje, paketi knjig in filmov, noč čarovnic, prvi šolski dan ...). Tematski koticiki so dobro sprejeti, saj jih bralci opazijo in radi posežejo po že izpostavljenih knjigah.

Zdi se, da se veliko ukvarjamo z bralno motivacijo otrok in mladine, ob tem pa kar malo pozabljamo na pomembnost branja za vse generacije. Zakaj pravzaprav spodbujati branje tudi pri odraslih, starejših oz. celotni družbi?

Res se veliko ukvarjamo z bralno motivacijo otrok in mladine ter tudi odraslih bralcev. Menim, da je prav tako, saj se tudi družba spreminja in razvija. Danes ni vedno dovolj, da ima knjiga dobro vsebino, mora biti privlačna že na izgled, prav tako mora biti

nagovor knjige kratek in atraktiven, da bo pritegnila bodočega bralca. Branje pri odraslih ima pomembno vlogo in številne koristi kot so širjenje obzorij in znanja, dokazano je, da branje zmanjšuje stres, izboljša lahko naše komunikacijske spretnosti, lahko nam je v samopomoč, spodbuja tudi druženje in socialno vključenost, lahko pa samo spodbuja domišljijo in ustvarjalnost, ne nazadnje pa je pomembno, da odrasli kažejo zanimanje za branje, saj so tako lahko zgled mlajšim generacijam.

Knjižničarji se trudimo skrbeti za bralno motivacijo tako med mladimi kot med starejšimi. Kako zelo pomembno je branje, nas opomni Miha Kovač v svoji knjigi *Berem*, da se poberem, v kateri se sprašuje ali ima branje knjig v dobi digitalnih medijev sploh še smisel, zakaj bi se prebijali čez obsežne romane, ko pa si lahko ogledamo serijo, pobrsamo po spletu ali preprosto čas preživljamo kako drugače. V knjigi ponuja deset razlogov za branje, ki dokazujejo, da ima branje knjig številne pozitivne stranske učinke. Saj si z branjem knjig širimo in poglobljamo besedišče, ostrimo sposobnost mišljenja na vseh področjih, krepimo zmožnost razumevanja in se urimo v empatiji – vse to pa so temelji za razmišljanje z lastno glavo, ne nazadnje pa tudi za uspeh in srečo.

V Knjižnici Velenje traja bralna sezona za odrasle bralce od 8. septembra, ki velja za mednarodni dan pismenosti, do 23. aprila, ki je svetovni dan knjige in avtorskih pravic. V tem času odraslim bralcem ponujamo različne oblike druženja ob knjigah: bralnik klub Moč branja poteka v dopoldanskem času, spletni bralnik klub Sončni žarek poteka preko spletne platforme v popoldanskem času, bralna skupina Šmartnice se dobiva v Knjižnici Šmartno ob Paki ob torkih, v sodelovanju z Domom za varstvo odraslih Velenje in s Centrom starejših Zimzelen Topolšica pa poskrbimo tudi za najstarejše varovance, jih obiščemo in z njimi prebiramo kratke zgodbe.

» ***Branje ima pri odraslih pomembno vlogo. Dokazano je, da zmanjšuje stres, izboljša komunikacijske spretnosti, lahko nam je v samopomoč, spodbuja tudi druženje in socialno vključenost, domišljijo in ustvarjalnost, ne nazadnje pa je pomembno, da odrasli kažejo zanimanje za branje, saj so tako zgled mlajšim generacijam.***«

Morajo knjižničarji veliko brati in kako zelo rada bereš ti? Si kdaj vzameš dopust od branja?

Zmotno mišljenje je, da knjižničarji samo beremo knjige. Seveda jih beremo. V svojem prostem času. Rekla bi, da v času bralne sezone, v mislih imam čas šolskega leta, zelo veliko berem literaturo, ki sicer ni moja primarna izbira, vendar mi olajša proces dela, trudim se, da sem na tekočem z novostmi. V tem času prebiram tudi razne knjižne spletne portale in kataloge, revijo Bukla, poslušam podcaste, ki so povezani s knjigami, velikokrat posežem tudi po zvočnih knjigah. Pravi »dopust« od branja pa si privoščim poleti. Takrat si v prvi vrsti privoščim knjige, ki so med letom pristale na mojem bralnem seznamu. Rada preberem kakšen problemski mladinski roman, družbeni humorni roman ali pa lahkotno poletno zgodbo. Za bralni nasvet se zelo rada obrnem na svoje sodelavke in sodelavce. Med seboj si velikokrat delimo in izmenjamo bralne predloge.

Mogoče bi na tem mestu izpostavila, da lahko občanke in občani kot člani naše knjižnice brezplačno uporabljajo e-knjige (Biblos), zvočne knjige (Audiobook) ter Bazo slovenskih filmov. In še ena zanimivost – v letu 2022 je bila v naši knjižnici najbolj brana e-knjiga *Kraljestvo* (Jo Nesbø), najbolj predvajana zvočna knjiga pa *Pustolovec zmote* – Patetični priročnik za razumevanje priletnega alfa samca (Miha Šalehar).

Tudi sama sem te že poprosila za nasvet ali knjižno priporočilo, zato sem prepričana, da lahko iz rokava streseš še nekaj praktičnih namigov, ki bodo naše občane še bolj pritegnili k branju.

V življenju imam rada izzive in zame so vsakodnevni izzivi to, da se znam oziroma se poskusim vživeti v nekega otroka, v nekega bralca in mu nekako pomagam z izborom knjig. Trudim se, da ponudim čimbolj »pravo« knjigo določenemu bralcu ali bralki. Obisk knjižnice in branje največkrat povezujemo s prostim časom in v prostem času želimo uživati, zato si tudi sama želim, da je branje v prvi vrsti užitek. Prav pa je, da vsak bralec tudi v svojem prostem času kdaj stopi iz svoje cone udobja in poseže po knjigi, ki sicer ne bi bila njegova prva izbira, je mogoče malo drugačna na prvi pogled, debelejša kot bi si jo sicer izposodil ali zahtevnejša ... In včasih me bralci tudi ubogajo. Všeč mi je misel sicer neznanega avtorja »Če misliš, da je branje knjig dolgočasno, jih bereš narobe.«

V knjižnicah smo spoznali, da ne obstaja recept, ki bi pritegnil k branju vse bralce, zato je pomembno, da poskušamo večkrat in na različne načine. Kot v naši knjižnici z več projekti. Gre za vrsto manjših spodbud in vsak posameznik, ki začne brati, je velikanska pridobitev.

Vsako številko ŠOP-a je vse od izida dalje možno dobiti tudi v Knjižnici Šmartno ob Paki. Zakaj je po tvoje branje občinskega glasila pomembno in kakšno korist prinaša občanom?

Zelo všeč mi je, da Občina Šmartno ob Paki omogoča brezplačen izvod ŠOP-a v vsako gospodinjstvo. Sama se ga vedno znova razveselim, saj v njem zajamete res širok spekter lokalnih aktualnosti. Ljudje se ne moremo udeležiti vseh dogodkov, čeprav so ti odlični in mamljivi. Lahko pa ravno zaradi takšnega glasila o njih beremo in okusimo vsaj približek doživetja. Koristi,

ki jih takšno glasilo prinaša občanom, je veliko, saj lokalno skupnost informira in obvešča o aktualnih dogodkih, novicah, projektih in dejavnostih v občini, prebivalce med seboj povezuje, promovira različne lokalne aktivnosti ter s tem spodbuja lokalno gospodarstvo in kulturo, je tudi podpora lokalni participaciji, saj spodbuja občane k sodelovanju.

Glede na nedavne katastrofalne poplave, ki niso prizanesle niti naši občini, obstaja možnost, da so bile v domovih poplavljenе ali uničene tudi knjige iz knjižnice. Kaj v zvezi s tem iz knjižnice sporočate občankam in občanom?

Verjamem, da je bilo v nedavnih poplavah uničenje veliko. Mogoče tudi knjige, ki so si jih prizadeti v poplavah izposodili v kateri izmed naših knjižnic. Če so bile knjige močno uničene, jih naj ne vračajo, ker so lahko onesnažene in niso več primerne za izposajo. Jih pa vljudno prosimo, da nam to sporočijo, saj bomo le tako lahko uredili vse potrebno in razbremenili njihovo člansko izkaznico. Seveda naj občani poskrbijo najprej zase, za bližnje in za prijatelje. Ko bo priložnost prava, pa so znova prijazno vabljeni, da obišejo knjižnico.

Kaj je zate najlepši del tvojega poklica?

Rekla bi, da je najlepši del ravno vsa ta raznolikost, ki jo poklic od mene zahteva. Delo v knjižnici je predvsem delo z ljudmi. Vsak dan grem z veseljem v službo. Rada se družim z obiskovalci knjižnice. Vsak obiskovalec mi nekaj da in če gredo obiskovalci iz knjižnice zadovoljni, sem zadovoljna tudi sama. Res je nekaj najlepšega, da lahko širim bralno kulturo. Biti knjižničarka se mi zdi privilegij.

» *Vsak obiskovalec mi nekaj da in če gredo obiskovalci iz knjižnice zadovoljni, sem zadovoljna tudi sama. Res je nekaj najlepšega, da lahko širim bralno kulturo. Biti knjižničarka se mi zdi privilegij.*«

Glede na to, kako z iskrico v očeh govoriš o svojem delu, si očitno resnično našla svoje poslanstvo – si si že od nekdaj želela postati knjižničarka? Zanima pa me tudi, kaj počneš, ko nisi v knjižnici?

Mislím, da lahko srečate dve Maji. Ena je tista Maja, ki naenkrat izvaja 10 stvari, zraven jih načrtuje še 6, planira, kam vse bo šla in kaj vse bo še počela, kaj vse bo prebrala, po glavi ji roji novih 34 idej, kako bo obiskala vse vrste koncertov in prireditev, rada posluša zvočnice, glasbo in podcaste, rešuje svet in predvsem v vsem tem uživa. Druga Maja pa je tista, ki bere eno knjigo zelo dolgo časa, dolgo spi, gleda serije ali filme in se skriva doma. Še dobro, da mi delo omogoča obdržati obe Maji. Želja, da bi postala knjižničarka, se je pojavila že v 5. razredu osnovne šole. Še danes imam shranjen šolski spis, kjer sem zapisala, da bom po končani osnovni šoli nadaljevala šolanje na umetniški gimnaziji in kasneje zaključila študij bibliotekarstva. Res je bilo tako, s to razliko, da sem za vsak slučaj zaključila še predšolsko vzgojo.

UTRIP OBČINE

Porihtajmo si Šmartno!

Avtorica: *Mojca Ževart, direktorica občinske uprave* Fotografija: *arhiv občine*

Občina Šmartno ob Paki je tudi med letošnjimi poletnimi počitnicami desetim učencem in dijakom omogočila opravljanje počitniškega dela v domačem kraju.

Počitniški delavci so delo opravljali v treh skupinah, vsaka skupina je »rihtala« Šmartno teden dni. Vsi so se dobro izkazali. Ob tem, ko so opravili precej koristnega za kraj, so nekoliko поблиže spoznali tudi delovanje občinske uprave ter raznolikost nalog, ki sodijo v njen delokrog.

Na fotografiji je tretja, zadnja skupina, ki je to poletje opravljala počitniško delo v sklopu projekta Porihtajmo si Šmartno.

Prevoznik s srcem in posluhom za glasbo

Avtorica: **Kristina Suhadolnik** Fotografiji: **Vlado Dobnik** – osebni arhiv

Vlado Dobnik je prevoznik, ki se v veliki večini ukvarja s prevozom oseb, občasno pa nekaj malega tudi s prevozom tovora. Simpatični šofer iz Velikega Vrha je dobrodušne in odprte narave, pogovor z njim pa razkrije prednosti in tudi slabosti tovrstne dejavnosti. Pa tudi kakšna hudomušna podrobnost se kakopak najde vmes.

Vlado je specializiran za prevoz oseb z malimi vozili do 23 oseb. Njegov poklic ga razveseljuje in osrečuje, prihodnje leto bo namreč obeležil že trideset let delovanja na svojem v prevozništvu. Svojo zaposlitveno pot je Vlado začel v Vegradu, s privatizacijo v devetdesetih letih pa je kot mlad zaposleni ostal brez službe. Naredil je izpit za D kategorijo (avtobus) in dobil priložnost za delo pri prevozniku Maroltu v Letušu. Dve leti je tako vozil na redni liniji Gorica–Velenje–Elkroj Nazarje v treh izmenah. Delo je bilo naporno, zjutraj je vstajal 20 minut čez četrto, vozil dve uri ter nato opravil še novi dve uri dopoldne in zvečer. Po tem je opravljal veliko prevozov v Gardaland za različne turistične agencije, kot sta Relax in Kompas. Končno se je pojavila priložnost, tudi s pomočjo spodbude staršev, da se poda v zasebne vode. Tako se je začela zgodba s šolskimi prevozi, ki uspešno traja že malo manj kot tri desetletja.

Tri vozila za prevoz manjših skupin

V voznem parku Vlada Dobnika se nahajajo tri vozila – dva minibusov z 20 in 23 sedeži ter en kombi z 8 sedeži. Pri prevozu mu pomagata še dva voznika. Delovanje v prevozništvu oseb terja redno vzdrževanje vozil, ki imajo določeno življenjsko dobo. V svoji samostojni karieri je Vlado tako zamenjal že okoli 15 avtobusov in 12 kombijev.

Za področje prevoza oseb, ki jih izvaja, je izrazita sezonska naravnost, pove Vlado. S koncem junija, ko se zaključi šolsko leto, pa vse do sredine avgusta pride obdobje zatišja. Takrat se posveča vozilom, njihovim morebitnim popravilom pa tudi tehničnim pregledom. Obdobju sledi zelo pestra jesen, malce več počitka v januarju in nato zopet intenzivno delo, ki traja vse do poletja.

Ne le prevoznik, tudi glasbenik

Prevozništvu Dobnik zaupajo redne stranke, ki zapolnjujejo dobršni del njegovega urnika, sprejema pa tudi prevoze po naročilu za različne organizirane skupine. Čez teden se tako na njegovem urniku znajde največ šolskih prevozov, čez vikend pa

povečini prevažata športnike (nogometaši, odbojkarice) na tekme in druge dogodke. Ravno prevozi športnikov so Vladovi najljubši, saj že vnaprej ve, kakšna bo razdalja, koliko časa bo trajal prevoz in kdaj se bo vrnil domov. Za preveč natrpne urnike ne vidi potrebe, saj svoj čas rad posveča družini in delu doma.

Vlado je tudi muzikant

V njegovem življenju je pomembna tudi glasba. Da je izkušen klarinetist in saksofonist vedo vsi, ki se še spomnijo uspehov ansambla Vesna, v katerem je med leti 1987 in 1991 pela tudi Irena Vrčkovnik. Ansambel je svojo glasbeno pot zaključil leta 2001, Vlado pa še vedno rad vadi in zaigra tudi pri velenjski veteranski godbi na pihala (v šoštanjski Zarji je igral zavidljivih 21 let).

Kaj pa prepreke?

Delo prevoznika pa s seboj prinese tudi nekaj preprek. Slednje so najpogostejše vremenske narave, saj poti, po katerih vozi, obsegajo tudi hribovite predele. Včasih jo tako zagodejo zimske razmere, denimo led, žled in sneg. Ob nakupu novega avtobusa ga obvezno ustavi tudi možje v modrem, sicer pa je tovrstnih nevesčnosti, pojasni Vlado, zelo malo. Z »gumidefektom« se je denimo srečal zgolj enkrat, pred 15 leti v Ankaranu, spraznila se mu je tudi že klima, okvar, ki bi povzročile obstanek na cesti, pa na srečo ni bilo.

Delo prevoznika ni dolgočasno

Anekdot, ki se na takšnih ali drugačnih poteh zgodijo, ni malo, vsaka pot je namreč zgodba zase. Ob tem se Vlado pošali, da je nadvse primeren za vožnjo ljudi, saj sproti pozabi na to, kar sliši in kar se dogodi na prevozih. Kljub temu mu v spominu ostajajo nekatere zgodbe, od različnih prevozov na tekme v Planico, ki so – lahko si mislite, zakaj – kar precejšen podvig, do skorajšnje zamude otrok na šolsko tekmo, ko se je policist odločil za natančen, skoraj uro trajajoč pregled in popisovanje tahografa. No, zgodilo se je tudi, da je moral Vlado za nadaljevanje poti ustaviti avtobus in z motorno žago odstraniti kakšno vejo, med vožnjo pa je doživel tudi precej buren pretep med vozači. A vendarle, poudarja, so te peripetije izjeme, s katerimi se je v svoji dolgoletni karieri hočeš-nočeš srečal, večinoma pa so prevozi skupin, s katerimi redno sodeluje, nadvse prijetna in dobrodošla izkušnja.

Naporno poletje za šmarške gasilce

Avtorja: *Matej Kumar in Ana Ocepek, PGD Šmartno ob Paki* Fotografija: *arhiv PGD Šmartno ob Paki*

Za šmarškimi gasilci je, operativno, izjemno naporno poletje. Vreme je povzročalo obilo težav. Močan dež, veter, toča in strele so bili redna tema vremenskih napovedi. Žal se vremenskim neprilikam nismo izognili niti v naši občini. Silovite poplave, 4. avgusta, pa so pokazale, da s skupnimi močmi zmoremo vse.

Komaj smo pospravili po veselici, pa nam je težave začelo povzročati vreme. 13. in 19. julija je ob prehodu front obilo preglavic povzročal močan veter, ki je odkrival strehe hiš in podiral drevesa. Skupno smo v teh dveh dneh posredovali na 9 lokacijah. 18. julija smo posredovali v Velikem Vrhu, kjer je prišlo do dimniškega požara. 23. julija smo zavarovali kraj pristanka helikopterja, s katerim so prepeljali osebo, ki je potrebovala nujno medicinsko pomoč. Nato pa je 25. julija območje občine zajelo močno neurje, ki je povzročalo težave predvsem z zalitjem stavb. Posredovali smo na 5 lokacijah.

A letošnje poletje bo zagotovo za vedno zapisano, kot poletje, v katerem smo se soočili s preizkušnjami, večjimi od nas samih – poplavami. **4. avgusta** smo šmarški gasilci prvi poziv prejeli 2 minuti po 6. uri zjutraj. Bili smo napoteni na več lokacij ob Hudem potoku in reki Paki, kjer smo pomagali s protipoplavnimi zaščitami in odmaševanjem meteornih jaškov. Ko smo opazili, da se je Hudi potok začel vračati v strugo in smo, kolikor je bilo mogoče, zaščitili hiše ob Paki, smo mislili, da je najhuje za nami. Ne bi se mogli bolj zmotiti.

Ob 7:33 smo dobili poziv iz rečiške gmajne, ob katerem smo bili zaproseni za pomoč pri umiku oseb iz poplavljenih hiš. Ob prihodu na lokacijo smo se soočili s prizori, ki so nam vzeli dih. Preplaval nas je občutek nujnosti in odločnosti, da stopimo v akcijo. Podivjana Savinja in Paka sta preplavili hiše v celotnih Rojaj, dostop do njih pa brez čolnov ni bil več mogoč. Tako so čolni postali naša rešilna vrv, potrebna za doseg tistih, ki so potrebovali pomoč. Ob tem pa so se prošnje za reševanje iz poplavljenih hiš kar vrstile. Čas je bil omejen, saj smo se morali odzvati hitro, preden so se razmere še poslabšale, zato v tistem trenutku ni bilo časa za nič drugega. Osredotočeni smo bili samo na reševanje življenj in premagovanje naravnih ovir. V takšnih trenutkih se je zavedanje, kako malo lahko človek naredi pred naravno silo, pojavilo s še večjo močjo.

A narasla voda nas ni zmedla. V razmeroma kratkem času smo organizirali dve ekipi s čolni, ki sta ljudi in živali prevažali na varno. Ob tem bi se radi zahvalili tudi Aleksandru Brunšku, ki nam je s svojim čolnom priskočil na pomoč. Celotna intervencija v Rojaj je potekala v sodelovanju z gasilci iz PGD Letuš, ki so vodili reševalne ekipe na svojem območju, kasneje pa se nam je pridružila tudi ekipa iz PGD Šoštanj. Ko sta reki upadli, smo pomagali preostalim prebivalcem Roj, da so varno zapustili območje, saj je bila za Letuški in Šmarški del odrejena evakuacija.

Sobota 5. avgust – vremenska slika ni kazala najbolj obetavno, a k sreči novih večjih padavin tokrat ni bilo. Tako smo gasilci intenzivno pričeli z delom, pomoč smo nudili pri čiščenju poplavljenih območij, črpanju vode, dovozu pitne vode s cisterno ... V soboto in v naslednjih dneh smo bili postavljeni pred nov izziv – plazovi. Z zaščitnimi folijami smo v sodelovanju s sosednjim društvom PGD Paška vas zavarovali plazovita območja, evakuiranih je bilo tudi nekaj prebivalcev. Poleg prekrivanja

plazov smo nenehno še vedno nudili pomoč tudi prizadetim v poplavah (črpanje, čiščenje, dovoz vode s cisterno). Poleg vseh katastrofalnih naravnih nesreč, ki so nas prizadele, smo v sredo, 9. avgusta, posredovali še na intervenciji zaradi požara premoga na vagonu, ki smo ga tudi uspešno pogasili. Gasilci smo bili praktično od jutra do večera 10 dni vsak dan aktivni na terenu. V dneh od 4. avgusta do 14. avgusta smo posredovali na več kot 170 lokacijah. In prizorov, s katerimi smo se soočili v tem obdobju, najprej neurja, nato še poplave, ne pomnimo.

Vse, kar lahko rečemo, je VELIKA HVALA vsem, ki ste požrtvovalno in nesebično pomagali ljudem v stiski. Gasilci PGD Šmartno ob Paki se iskreno zahvaljujemo tudi vsem, ki ste nam in nam še na kakršenkoli način pomagali. Sokrajani, prijatelji, člani gasilskega društva, ki ste prinašali hrano, pecivo, pijačo, orodje, opremo, nam namenili zahvalo ali lepo spodbudno besedo ... To so stvari, zaradi katerih se še bolj zavedamo našega poslanstva – biti gasilec.

Zahvala tudi Občini Šmartno ob Paki, Planinskemu domu Gora Oljka, Gostinstvu C1, Osmici, Mercatorju Šmartno ob Paki, vsem sosednjim gasilskim društvom za odlično sodelovanje in pa seveda vsem našim prostovoljnimi gasilcem, ki so nesebično in požrtvovalno nudili pomoč.

Z gasilskim pozdravom
NA POMOČ!

Človek človeku v Rečici ob Paki

Avtor: **odbor VS Rečica ob Paki** Fotografija: **arhiv VS Rečica ob Paki**

V pričakovanju Rečiške noči in ob zaključku poletja v Rečici nas je doletela ujma, ki je nismo pričakovali.

Ta dogodek nas bo še dolgo zaznamoval, v nas pa je spodbudil vaški duh ter pomoč sokrajanu. Na tej točki bi se radi iskreno zahvalili Občini Šmartno ob Paki, županu Janku Kopusarju, vsem sokrajanom in prijateljem. Posebna zahvala pa pripada članom Civilne zaščite ter neutrudljivim gasilcem PGD Šmartno ob Paki, ki so neustrašno evakuirali krajanje in jim kasneje pomagali pri reševanju domov.

V primeru potrebne dodatne pomoči nas lahko še vedno kontaktirate.

Zahvala VS Skorno

Avtor: **odbor VS Skorno** Fotografija: **arhiv VS Skorno**

V letošnjih vremenskih ujmah nas narava vedno znova opozarja na svojo uničujočo moč.

Tudi v VS Skorno je nastalo precej škode. Upravni odbor VS se zahvaljuje krajanom za strpnost in pripravljenost pomagati čistiti lokalne ceste in zadrževalnike vode ter odstranjevati manjše plazove.

Zagotovo bo v prihodnje potrebna še kakšna udarniška ura, saj se krajanje zavedamo, da lahko z odgovorno skrbjo za obstoječe ceste in vodotoke tudi sami veliko naredimo, da so posledice vremenskih ujma manjše.

Naj bo jesen prijazna.

Predstavitve na Zeliščnem festivalu in v Vinski Gori

Avtorica: **Boža Polak, TD Šmartno ob Paki** Fotografija: **arhiv TD Šmartno ob Paki**

17. junija je potekal v Gornjem Gradu Zeliščni festival, na katerem je sodelovalo tudi Turistično društvo Šmartno ob Paki. Predstavili smo se z uporabo zelišč v kulinariki. Obiskovalcem smo ponudili pehtranov zavitek, jabolčni zavitek z meto, različne zeliščne namaze. Za napitek smo pripravili jabolčni kompot z roženkravtom.

2. julija smo na povabilo Muzeja Velenje sodelovali na prireditvi Poletje na Grilovi domačiji. Tema prireditve je bil lan. Predstavili smo vsestransko uporabnost lanu s poudarkom na kulinariki in v tekstilni industriji. Obiskovalci so bili navdušeni nad tkanjem na statvah. To opravilo danes še redki obvladajo in tudi tkanje je redko videti na prireditvah.

Načrtovanih je bilo še nekaj sodelovanj na prireditvah, ki pa so zaradi poplav odpadle. 16. septembra bomo ne Ekološki kmetiji Potočnik Poprask izvedli delavnico, na kateri bomo izdelovali keramične skledice za zelišča.

Postavljanje klopotca

Avtor: *Alojz Slemenšek, DV Šmartno ob Paki* Fotografija: *arhiv DV Šmartno ob Paki*

Članice in člani Društva vinogradnikov Šmartno ob Paki smo v soboto 12. avgusta 2023 izvedli že peto postavljanje klopotca.

Sonči po trsju se grozdje zoreče
in tiho v soncu se polni z močjo
in tiho z žlahtnostjo polni se v pesmi,
ki prek goric jo klopotci pojo. (Janko Glazer, Jesenska pesem)

Ob vsakoletnem postavljanju klopotcev je prav, da se vinogradniki spomnimo izročila, ki ohranja to dediščino, saj **klopotec kot simbol slovenskega vinograda** nosi žlahtno sporočilo. Klopotec ni samo tehnična, temveč predvsem

slovenska kulturna dediščina, ki jo v zadnjem času ponovno množično obujemo in ohranjamo. Postavljanje klopotcev predstavlja čas, ko se je nekoč gospodar, lastnik vinograda, odločal, ali bo dal viničarju odpoved ali pa ga bo obdržal še za naslednje leto. Klopotec, ta simbol vinogradov in pokazatelj prihoda jeseni, bo vse do trgatve odganjal ptiče, da bo na trti ostalo čim več sladkega grozdja.

Letos smo to nalogo zaupali članu društva vinogradnikov Marku Juvan, ki je na domačiji »Pr Obat« v Rečici ob Paki nalogo odlično opravil. Predsednica društva Mojca Praprotnik je predstavila pomen in idejo postavljanja, zakaj klopotec sploh postavljati in čemu služi. Tudi župan Janko Kopušar je poudaril, da več ko bo takšnih prireditev, pestrejše bo življenje v naši občini in da kljub težki situaciji zaradi poplav, podpira takšne prireditve. Prireditev je odlično vodil Franc Fužir, Sonja Juvan pa je odrecitala dve svoji pesmi na temo vinogradništva, še posebej pa so se izkazali postavljalci klopotca na čelu z Markom Juvanom. Žal se letos ni pojavil pravi veter in klopotec ni zapel svoje pesmi, ki bi ji številni obiskovalci z veseljem prisluhnili, bo pa kasneje, kajti: Klopotajoča pesem je nekaj posebnega, živi v dušah vinogradnikov.

Hvala domačiji »Pr Obat« za gostoljubje pri svojem vinogradu in kleti, ki je marsikatero grlo odžejalo in tudi lakoto odgnalo. Naslednje leto se spet vidimo, verjetno pri drugi zidanici oziroma vinogradu, ker prireditev postaja tradicionalna.

Niso samo slabe novice

Avtor: *Emil Šterbenk, AMD DLT Šmartno ob Paki* Fotografija: *arhiv AMD DLT Šmartno ob Paki*

Zadnja dva tedna smo se navadili, da sprejemamo samo slabe novice. Pri AMD-DLT-ju se je izkazalo, da nas preizkušnje lahko tudi bolj povežejo. Več naših članov je zaradi poplav utrpelo škodo. Tisti, ki smo to naravno nesrečo preživeli brez posledic ali samo z manjšimi posledicami, pa smo stopili skupaj.

Eni so poskrbeli, da so tisti v največjih težavah dobili začasno streho nad glavo in suho ter toplo posteljo. Zbrali smo nekaj finančnih sredstev in jih razdelili med tiste, ki jih je ujma najbolj prizadela.

Žal smo izgubili tudi nekaj starodobnih vozil, a verjamemo, da jih bodo naši člani ali popravili ali nadomestili. Tudi krovne organizacije, katerih člani smo, so pokazale pripravljenost za pomoč, za kar se jim zahvaljujemo.

Seveda rane, ki jih je povzročilo divjanje narave še nekaj časa ne bodo zaceljene, a članice in člani AMD-DLT se bomo trudili, da bodo za naše kolege in kolege kar najmanj boleče.

Ena od tistih, ki sta v teh dneh potegnila kratko, sta Tatjana in Danilo Arčan. Hišo jima je poplavilo, Tatjana je imela zdravstvene težave, toda pod streho sta ju začasno vzela Jagrova Špela in Viki. Poleg tega je dobra novica, da sta uspela rešiti vsaj njunega Golfa kabrioleta, na katerega sta oba zelo navezana.

Prijetno in koristno – vabilo

Avtor: **Konrad Steblovnik, DU Šmartno ob Paki**

Društvo upokojencev Šmartno ob Paki vas bo v četrtek, **28. septembra**, zjutraj z vlakom odpeljalo v Brežice. Po prihodu nas bo avtobus odpeljal v center kraja. Ogleдали si bomo mesto in grad, se okrepčali s skromnim kosilom ter se povzpeli na obnovljeni vodovodni stolp. Ne bo veliko hoje. Polne vtisov nas bo vlak preko Zidanega Mosta in Celja zgodaj zvečer pripeljal domov. Za vodenje, vstopnino in hrano bomo odšteli 30 €. Prijave sprejemamo v društvenih prostorih od torika do sobote med 8. in 12. uro.

Še pred izletom pa vas vabimo na uporabne delavnice. Prva bo potekala v ponedeljek, **11. septembra**, v dvorani Marof v mladinskem centru. Gre za delavnico *Usposabljanje za starejše z mobilno enoto: telefon, tablica, računalnik*, ki bo zasnovana v dveh delih. – za začetnike in napredna. Prvi del bo namenjen začetnikom, ki boste tisti dan od 14.30 do 16.30 spoznavali

nastavitve telefona in komunikacijo z njim (klici, sporočila). Kasneje, od 16.30 do 18.30 pa bo potekala napredna delavnica, na kateri boste spoznali komunikacijsko orodje Viber, katere bistvo je ostati v stiku preko sporočil ali klicev brezplačno – prek internetne povezave. Prijave sprejemamo v društvenih prostorih od torika do sobote med 8. in 12. uro.

Druga delavnica bo potekala v sredo, **20. septembra**, prav tako v dvorani Marof Mladinskega centra Šmartno ob Paki. *Varnost starejših v prometu* je naslov predavanja, ki ga bomo poslušali ob 17. uri. Predavatelja bosta predstavnik Agencije za varnost prometa in predstavnik Policije Velenje. Lokalno prometno situacijo in varnost bo predstavil tudi naš župan. Ob koncu predavanja bomo izžrebali enega udeleženca, ki se bo lahko udeležil tečaja varne vožnje na poligonu pri Vranskem.

VABILO

Srečanje starejših občanov

bo potekalo v četrtek, 7. septembra
2023, ob 13. uri pod prireditvenim
šotorom pri MC Šmartno ob Paki.

Organizatorji srečanja: Krajevna odbora Rdečega križa Šmartno ob Paki in Gorenje, Društvo upokojencev Šmartno ob Paki in Občina Šmartno ob Paki

"Z vlakom v Brežice"

28. september 2023

Prijave in dodatne informacije
v prostorih društva od torika
do sobote med 8. in 12. uro.

50-letnica zaključka osnovne šole

Avtorica: **Jelka Kvartič** Fotografija: **Jelka Kvartič, osebni arhiv**

»Toda vsakdo naj med vami
kos otroštva skriva v dlani,
naj skrivaj s seboj ga vzame
in v spominu ga ohrani.« (M. Antić)

2. junija smo se na obletnici osnovne šole, ki smo jo od leta 1965 do 1973 obiskovali v Šmartnem ob Paki, zbrali nekdanji sošolci iz obeh paralelk. Srečanje smo začeli z obiskom pokopališč v Šmartnem ob Paki in Gorenju, kjer smo se v mislih povezali z našimi žal že pokojnimi sošolci: Miro, Francijem, Ervinom, Borisom in Mitjo. Nadaljevali smo ob obloženi mizi pri Rakunu v Malem Vrhju, kjer smo obujali spomine in si pripovedovali, kaj vse smo doživeli, odkar smo zadnjič skupaj sedeli v učilnicah OŠ in se podali vsak v svojo smer. Prijeten večer sta z nami delili tudi naši dragi razredničarki, Slavica Pečnik in Stanka Kopušar.

In ker si imamo še tooliko povedati, naše zgodbe pa tudi še

niso končane, se bomo še srečevali. Danica, Viki, rezervirajta in organizirajta, pridemo, saj smo vendar »carska generacija 1973«.

Potovanje do DNEVA »D«

Avtor: *Peter Podgoršek, Ferek, MK Packenstein* Fotografiji: *Ksenija Urbanc*

Šesti junij 1944, obala Normandije. Začela se je operacija Neptun – največja pomorsko-zračna desantna operacija v zgodovini vojskovanja. Dan D in izkrcanje, oboje v pravem pomenu besede. Tod ni dvoma, kdo je takrat zmagal in kdo je bil na čigavi strani.

Dva Pakenštajna pa sva to čudovito pokrajino ob Atlantskem oceanu in njen zgodovinski pomen izbrala za cilj poletnega motopotepanja. Prva polovica julija je tudi pri nas skoparila z vročino, zato so naju visoke temperature spremljale le prvi dan, ko sva po celodnevni vožnji parkirala v dolini Aoste, malo pred pobočjem veličastnega Mont Blanca. Naslednje jutro sva se preko prelaza Sv. Bernarda spustila v osrčje Francije, prečkala reko Rono ter se zvečer utaborila v naravnem rezervatu Lavradojskih gričev in planjav. Sledilo je prečkanje vulkanskih vrhov Puy Mary in obrat na sever v smeri Atlantika, ki sva ga uzrla četrty dan potovanja, pri Nantesu, ob prečkanju lijakastega izliva reke Loire.

Brienne le Chateau v Šampaniji

Raziskovanje najprej Bretanije in nato Normandije se je tu dejansko šele začelo. Pokrajina je uravnana, rahlo gričevnata in prijetno valovita. Podeželje nudi idealne pogoje za vožnjo z motorjem. Promet je redek, vozniki pa izjemno pozorni in tolerantni do motoristov. Širna polja žitaric in sončnic poživljajo zaplate listnatih gozdov in pašnikov, kjer se pasejo predvsem govedo in ovce. Od tod izvirajo najboljši francoski siri. Srednjeveška mesta, izjemno ohranjeni gradovi in trdnjave pa naznanjajo bogato zgodovinsko noto teh krajev. Na visokih obalnih klifih, kjer razlika med plimo in oseko presega več metrov, valovi pa neusmiljeno butajo ob brežine, sva pričla cvetočemu rastlinstvu ter domovanju številnih ptic. Zahodni vetrovi z oceana prinašajo tem krajem milo podnebje z obilo padavinami.

Nepogrešljiv je obisk otočka Mont Saint Michel, polotoka Quiberon in številnih rtov, ki svoje strme pečine tiščijo daleč v ocean, krasijo pa jih veličastni svetilniki, ki so že daleč v preteklosti zagotavljali varne pomorske poti med Anglijo, Francijo in deželami na drugi strani Atlantika. Obalo Normandije krasijo široke peščene plaže, ki so jih zavezniki izbrali za svoje izkrcanje in začetek osvoboditve Zahodne Evrope. Že prvi dan operacije, 6. 6. 1944, se je tu izkrcalo okoli 160.000 zavezniških vojakov. Kraj izkrcanja je Nemce neprijetno presenetil, saj so ti zavezniško izkrcanje pričakovali dosti bolj severno. Do večera je bila nemška obramba prebita. Operacija je trajala do konca avgusta istega leta. Do takrat se je na Normandijskih obalah izkrcalo več kot 3 milijone zavezniških vojakov ter na tisoče ton

najrazličnejše vojaške opreme. Za ogled Airborne muzeja ter številnih spomenikov na obalah izkrcanja sva namenila cel dan najinega časa, pa sva še veliko izpustila. Še danes številne hiše v vaseh krasijo zastave držav, ki so svoje vojake poslale osvobajati Francijo. Spomin na tiste dni je živ in opazen na vsakem koraku. Obalni nasipi lijakasto razbrazdani od eksplozij granat ter širna vojaška pokopališča pa bodo večno pričali o žrtvah, ki so padale na obeh straneh.

Mont Saint Michel

Obalne klife in nabrežja spremljaja vse do mesteca Treport, kjer obrneva nazaj proti notranjosti in preko širne Šampanije odpeljeva v smeri Ženevskega jezera. Šampanija je v svet ponesla ime šampanjca, kot najbolj znanega predstavnika penečih vin. Pokrajino pa podobno kot ostalo francosko podeželje poleg vinogradov krasijo polja, pašniki in gozdovi. Seveda je bil nujen ogled tudi nekaterih mest, ki v svojih srednjeveških središčih razkrivajo lepote velikih katedral, palač, gradov in utrd. Pariza sva se namerno izognila, sprehodila pa sva se skozi Saint Malo, Caen, Reims in številne prikupne ribiške vasi na obali.

Pot domov naju je vodila okrog velikih švicarskih jezer in preko centralnih Alp, kjer sva obkrožena s štiritisočaki prevozila visoke alpske prelaze ter se mimo Davosa vrnila nazaj na znane poti pri avstrijskem Innsbrucku.

Ko v 14 dneh na BMW-ju in Moto Guzziju prevoziš nekaj čez 5000 km in dežnih oblačil niti ne rabiš, poleg tega uspešno zaflikaš gumo ter zapraviš manj denarja od planiranega, sledi le še iskrena zahvala Bogu ali nekemu, ki naju čuva ter poklon najini kondiciji, volji, trmi in tudi sreči! Potopisno predavanje v oktobru pa seveda sledi.

Ostali smo brez besed, a ne brez srca

Avtorica: Amadeja Koren, MC Šmartno ob Paki Fotografije: arhiv MC Šmartno ob Paki

Sezono dopustov, načrtovanje počitniških dejavnosti in priprave na izvedbo festivala je kot meč presekala zgodnejutranja sirena kot opozorilo na nevarnost. In nadaljnje besede niso več potrebne ...

V MC Šmartno ob Paki smo se hitro odzvali in smo tistega nesrečnega dne že dopoldne začeli sprejemati začasne stanovalce, ki so zaradi poplavljenih domov potrebovali nadomestne nastanitve. Prva sta se pri nas naselila Romana in Esad iz Šmartnega ob Paki, ki sta se zaradi poplav že drugič zatekla v MC, prvič leta 2012 in zdaj. Skupaj je pri nas bivalo 15 ljudi (ter dva psička in nekaj muc). Naslednji dan smo vzpostavili zbirni center, ki je bil poplavljenecem na voljo polnih 20 dni od 8. do 21. ure. V pičlih nekaj urah so dobrosrčni ljudje dvorano Marof dodobra zapolnili z oblačili, zaščitno obleko in opremo, orodjem, hišnim tekstilom, čistili in krpami, pripomočki za osebno higieno, otroško opremo, vodo, hrano in še čim. Zahvaljujoč neumornim prostovoljcem na terenu je ogromno zbranega materiala v najkrajšem času prišlo neposredno v roke poplavljenecem. V istem hipu pa v nasprotno smer informacije o sprotnih potrebah prebivalcev, ki so pričeli s sanacijo domov, na katere smo se z manjšimi iskalno-zbiralnimi akcijami hitro odzivali.

Poplavljen hiša Romane in Esada ob mostu čez Pako v Šmartnem ob Paki.

Oškodovani v poplavih in tudi prostovoljci so se lahko pri nas stuširali ter si poiskali suha in čista oblačila. Lahko so popili čaj, ki je še prijal predvsem v prvih dveh dneh, in kavo, za katero smo bili vsi hvaležni, če je je ob kuhanju ostala kakšna skodelica. Prav tako je bil družabni prostor, ki je v teh razmerah postal čajna kuhinja z jedilnico, vedno opremljen z osnovnimi živili, bodisi za zajtrk, malico ali večerjo.

Mladinski center je bil tudi zbirno mesto za prostovoljce, ki so, še posebej v soboto in nedeljo pred in tudi na sam dan solidarnosti, prihajali iz vse Slovenije. V sodelovanju s koordinatorko Vesno Pusovnik in gasilci PGD Šmartno ob Paki so delo zase našli prav vsi, ki so ponudili svoje roke, energijo in čas.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste pomagali pri vzpostavitvi zbirnega centra in njegovem vsakodnevnem urejanju. Hvala vsem, ki ste kakorkoli drugače prostovoljili v ali okrog MC-ja.

Zbiranje prostovoljcev na dan solidarnosti.

Hvala za peciva in druge pekavske izdelke, ki še nikoli niso bili slajši. Hvala zaposlenim na Občini Šmartno ob Paki za učinkovito sodelovanje in hitro kroženje informacij. In nenazadnje hvala vsem, ki ste bili po svojih močeh v podporo ljudem, ki so se v noči s 3. na 4. avgust znašli v stiski. ❤️

Ob opazovanju razdejanja, ki sta ga za sabo pustili Paka in Savinja smo res ostali brez besed, a ne brez srca. Dan solidarnosti je že zdavnaj minil, tudi avgusta je konec, a stiske ostajajo. Ne pozabimo nanje! Ob tej priložnosti vas vabimo na otvoritveni dogodek Poznopoletnega festivala, ki bo v petek, 1. septembra, in bo dobrodelno obarvan.

Kar nekaj parov rok in opravljenih ur je bilo potrebnih, da so bila oblačila zložena po spolu, velikostih, priložnosti ... Tako je bilo iskanje enostavnejše in hitrejše.

Ufff, tole je bilo poletje vsega ...

Avtorica: Andreja Urnaut, MC Šmartno ob Paki Fotografija: arhiv MC Šmartno ob Paki

Poletje, ki si ga bomo zapomnili. Ne le po vročini, pogostih nevihtah, pestrem dogajanju v našem mladinskem centru ... Temveč predvsem po srčnih ljudeh, povezovanju, nesebični pomoči, po močni skupnosti. Skupaj smo močnejši in zmoremo vse!

Ko se zaprejo šolska vrata, postane pri nas še posebej zanimivo. K raznolikim aktivnostim smo, predvsem osnovnošolsko populacijo, vabili že v prvih dveh julijskih tednih. Poleg ustvarjalnih delavnic, na katerih smo se z ustvarjanjem s školjkami in izdelavo čarobnih vremenskih palic prekopili na poletne frekvence, je bilo izjemno pestro na plezalni steni pod našim kozolcem. »Tale plezalna stena je top!« so bile izjave mnogih tečajnikov, ki so v teh dveh tednih v kar petih skupinah urili svoje plezalne sposobnosti in na koncu tedna predvsem hladili svoje obolele blazinicice na prstih ter zadovoljni pokazali svoje novo pridobljene plezalne sposobnosti.

Prijeten poletni četrtek večer, 6. julija, smo v družbi številnih ljubiteljev pohodništva preživeli z Evo Remškar na zanimivem potpisnem predavanju o Caminu. Ob koncu drugega julijskega tedna smo našo dvorano Marof napolnili z mladimi Lego ustvarjalci, ki vedno znova potrjujejo, da so delavnice Lego robotike neizčrpen vir ustvarjanja. V eni od julijskih sred smo se v dvorani Marof dobili še na medgeneracijskem srečanju in spoznavali ter si skušali zapomniti vse te neskončne zmožnosti naših mobilnih telefonov, dva četrtekova večera pa smo, v sodelovanju z župnijo Šmartno ob Paki, predvajali film Srečen bo čas, o Antonu Martinu Slomšku, ki si ga je prišlo ogledat res veliko število obiskovalcev.

Avgust ... Nas je predvsem presenetil in na glavo obrnil marsikatero načrte, dogajanja, življenja. Zmogli smo, »z roko v roki«. In po vsem turbulentnem dogajanju nato zadnja dva avgustovska tedna napolnili naše prostore z otroškim smehom, veseljem, neumorno energijo. Otroci so na ustvarjalnih

delavnicah izdelovali pisane ribice, pa bleščeče okraske za svoje sobe ter nato s Tino na zabaven način osvežili znanje angleščine, vsak dan pa zaključili s sproščenim škropljenjem z vodnimi pripomočki pod kozolcem.

Zadnji počitniški teden so se mali nadebudneži na cirkuški delavnici naučili mnogo vragolij, predvsem pa se sproščeno zabavali in nasmejali, v popoldanskem času pa ponovno vadili plezanje z vaditeljico Saro.

Ufff, res je bilo nepozabno. Zaradi vsega! In hvala je zares premalo, a je iz srca. Vsem, za vse.

In le še skromna želja ter prijazno povabilo: pridite nas pozdravit, podpret in se sproščeno zabavati ter družiti na naše dogodke Poznopoletnega festivala.

Razigrano v novo vrtčevsko leto

Avtor: Dominika Podgoršek, Vrtec Sonček Fotografija: arhiv vrtca

Poletni dnevi so hitro minili in vstopili smo v nov začetek šolskega leta v vrtcu. Nov začetek, poln upanja in radosti. Strokovni delavci in vsi zaposleni se veselimo snidenja z otroki in starši.

Tako kot vsa leta do sedaj, se bomo še naprej trudili spodbujati radovednost otrok, privzgjajati pozitivne vrednote in ustvarjati varno ter sprejemajoče okolje, ki je ključnega pomena za otrokov razvoj.

Pred začetkom novega šolskega leta je pomembno, da se vsi, ki smo vključeni v vzgojo otrok, ustrezno pripravimo in sodelujemo. Z znanjem, izkušnjami ter predanostjo otrokom in njihovem razvoju bomo skupaj zagotovo ustvarili pozitivno in spodbudno okolje za učenje in rast.

Želim vam uspešno novo šolsko leto in veliko veselja pri delu z otroki!

Kako smo preživeli poletje po taborniško?

Avtor: *Diana Podgoršek, DT rod Hudi potok Šmartno ob Paki* Fotografija: *arhiv društva*

Čas po taborjenju, ki ga sicer namenimo počitku in nabiranju novih idej, smo letos po sili razmer preživeli nekoliko drugače, ampak bolj kot kadarkoli prej v skladu z našim poslanstvom.

Poletje smo pričeli s taborjenjem v Ribnem, kamor se je letos odpravilo 48 naših članov. Letošnjo 10-dnevno dogodivščino so zopet zaznamovale izredne vremenske razmere, sicer drugih skrajnosti kot lani, ko nas je pestila ekstremna vročina. Vseeno smo program izpeljali varno in v polni meri. Seveda niso manjkale bitke v hitrostnem vozlanju, poligon prve pomoči, predstave senčnih lutk, low budget cosplay, izlet v Bohinj, šahovski turnir, pester večerni program ter bitka na Ameriki z vodnimi baloni.

Ni minilo dolgo, ko smo priskočili na pomoč v lokalni skupnosti. Od prvega dne smo pomagali na različnih koncih. Pomagali smo pri organizaciji zbirnega centra v mladinskem centru, kjer

so prizadetim v poplavah delili oblačila, hrano in druge nujne potrebščine. Potem smo v prvih dneh organizirane sanacije pomagali gasilcem pri usmerjanju prometa na območju Gmajne. Za »praznični« vikend smo se v skupini 13-ih članov prijavi pri Civilni zaščiti Občine Ljubno in pomagali pri sanaciji na eni od prizadetih kmetij. Nazadnje smo se odzvali še na poziv s krovne organizacije Zveze tabornikov in tako sta dve naši članici pomagali pri postavljanju štaba civilne zaščite v Rečici ob Savinji, ena je pomagala v logističnem centru v Celju, ena pa se je udeležila odprave na Koroško.

Sedaj je čas, da stečejo priprave na novo šolsko leto. Rodova uprava bo pričela s sestankovanjem, otroci pa se bodo ponovno odpravili v šolske klopi. Vsem želimo uspešen začetek leta ter upamo, da se oktobra zberemo v čim večjem številu!

Kaj počnejo naši zlati maturantje?

Avtorica: *Kristina Suhadolnik* Fotografija: *Lidija Benedičič, osebni arhiv*

Lidija Benedičič se je med zlate maturante vpisala v letu 2004, uspeh je dosegla na Gimnaziji Velenje. Odločila se je za študij medicine na Medicinski fakulteti v Ljubljani.

Po končani diplomi je Lidija leto dni opravljala delo specializantke družinske medicine v zdravstvenem domu Nazarje, trenutno pa je zaposlena v Splošni bolnišnici Celje na Oddelku za angiologijo, endokrinologijo in revmatologijo. Zaključila je specializacijo interne medicine, ukvarja pa se z endokrinologijo in boleznimi presnove.

Prostega časa mlada zdravnica nima veliko, ko pa ga ima, slednjega najraje preživi z družino – z možem, hčerko in sinom. Zelo ljuba ji je narava in tudi različni izleti, veliko pozornosti pa posveča tudi področju kulture. Igra namreč klavir in rada bere, najraje pravljice svojima otrokoma. Tudi ples ji je domač, Lidija namreč rada pleše družabne plese, rada pa tudi pleza. Z možem sta včasih veliko hodila v gore, najraje po slovenskih feratah, a sta to dejavnost zaradi pomanjkanja časa postavila na stranski tir. Lidija še doda, da maturitetni dosežek ni vplival na njeno poslanstvo in nadaljnjo poklicno pot.

Gostovanje Kluba 81 pri FK Pakleni Beograd

Avtor: **Matjaž Podgoršek** Fotografija: **Ivan Podgoršek**

Eden izmed ključnih ciljev Društva za šport in rekreacijo Klub 81 je vedno bilo sodelovanje z drugimi društvi ali klubi, ki velja še sedaj. V preteklosti smo tako že sodelovali z nogometnimi prijatelji iz Madžarske, Berlina in ostalimi društvi širom Slovenije. Vendar najdlje oz. že tradicionalno pa naše druženje deluje s »pobratenim« nogometnim društvom FK Pakleni iz Beograda. V začetku je naše sodelovanje bilo tako intenzivno, da smo se za en vikend videvali dvakrat na leto: konec pomladi in v začetku jeseni. S časom pa smo sklenili, da se bomo srečevali enkrat na leto. Poleg obvezne nogometne tekme je glavni poudarek na druženju, kulinariki in razkazovanju znamenitosti gostitelja.

Letos smo med 16. in 18. junijem bili tako na vrsti mi, da po več kot 4 letih z avtobusom ponovno obiščemo Beograd. Ker se je tudi naše društvo prejšnje leto okrepilo z novimi – mlajšimi – člani in ker nekateri udeleženci še niso bili v glavnem mestu nekdanje skupne države, smo šli na pot v petek zgodaj zjutraj visoko motivirani in polni pričakovanj. Po vmesnem okrepčilu na enem izmed avtocestnih postojank na Hrvaškem je skupina 22 članov in dveh simpatizerjev društva v zgodnji popoldanski urah prispela najprej do našega prenočišča (Vila Vertigo), kjer smo odložili prtljago in potem nadaljevali pot do športnega centra Gladiator (predel Kneževac). Pristno snidenje z našimi prijatelji je samo potrdilo, da smo se še kako pogrešali!

Pred samo tekmo (začetek je bil ob 17. uri) smo na igrišču z umetno travo izmenjali darila. »Klubovci« smo predali vrečko z našimi lokalnimi dobrotami. Vsebovala je buteljko našega člana Anžeta Podgorška, kozarec medu Marka Dreva iz Gavnice, spominek za ključke (ki ga je izdelal Aleksander Ocep) in promo material naše občine, MC-ja ter podjetja Kronoterm. Gostitelji so nam podarili spominske majice.

Tekma je ponudila dober nogomet z veliko kombinatorike in je minila v medsebojnem fair playu. Čeprav rezultat ni nikoli v ospredju, nam je letos šele drugič v zgodovini uspel »brejk« in smo uspeli povsem zasluženoma zmagati v gosteh. Strelci za zmago s 4 : 2 so bili Tomaž Veler (2-krat), Bojan Arčan in Matej Kolenc. Sledila je podrobna »analiza tekme« in obvezna regeneracija dolgo v noč v bližnjem lokalnu z domačim odojkom ter jagnjetom s prilogami. Manjkala ni niti glasba v živo, da smo skupaj zapeli kar nekaj jugoslovanskih klasik. Obvezno smo »Klubovci« ob zmagi tudi »po šmarško zažigali«.

V soboto smo dopoldan obiskali muzej Crvene Zvezde na Marakani, veličastno cerkev svetega Save (ki počasi dobiva svojo končno podobo), Kalemegdan in center Beograda. Nato nas je čakala vožnja avtobusa iz Beograda proti jugovzhodu države, kjer smo se okrepčali v restavraciji Vinogradi Grocka. V kolikor boste

v teh koncih, jo toplo priporočamo, saj poleg odlične kulinarike nudi kakovostna domača vina in žgane pijače. Pozno popoldne smo nato obiskali Avalo in TV stolp z razgledno ploščadjo na višini 123 m (skupna višina stolpa je 204,8 m), ki je bil na novo postavljen konec leta 2009 (stari stolp je bil podprt ob raketiranju Nata leta 1999). Pričakali so nas lepi razgledi na hotel Avala (zgrajen leta 1928 po naročilu kralja Aleksandra I. Karađorđevića), spomenik neznanemu junaku, okoliške griče, Beograd, Donavo, Savo. Zvečer so nas naši srbski prijatelji ponovno pogostili s srbskimi specialitetami. Nekateri člani so doživeli tudi nočno življenje Beograda. Nazaj smo krenili v nedeljo dopoldne in po vmesnem tradicionalnem okrepčilu »domačih slovenskih dobrot« utrujeni, vendar zadovoljni, prispeli domov v poznih popoldanskih urah.

Hvala gostiteljem iz Beograda za prijazen sprejem, super družbo in odlično pogostitev. Sedaj smo mi na vrsti, da prihodnje leto (verjetno v juniju) vrnemo uslugo. Upam, da se vidimo v čim večjem številu!

VAŠKA SKUPNOST
GAVCE - VELIKI VRH

ŠPORTNO
REKREACIJSKO
DRUŠTVO
GAVCE V.V.

**VABILO
NA SREČANJE KRAJANOV
VAŠKE SKUPNOSTI GAVCE-VELIKI VRH IN
ČLANOV ŠPORTNO REKREACIJSKEGA
DRUŠTVA GAVCE V.V.
V SOBOTO 16. SEPTEMBRA 2023**

ZBOR PRI ŠPORTNEMU CENTRU GAVCE V.V.:

11.30 ZA POHODNIKE
16.00 ZA OSTALE UDELEŽENCE SREČANJA

Program:

- 12.00 ŠTART POHODA PO OBRONKIH VAŠKE SKUPNOSTI GAVCE VELIKI VRH.
Pohod je primeren tudi za starejše in otroke, zato želimo, da se ga udeležimo v čim večjem številu.
- 15.30 POVRATEK POHODNIKOV IN OKREPČILO
- 16.00 POZDRAVNI GOVORI ORGANIZATORJEV IN PREDSTAVNIKA OBČINE.
- 16.15 POGOSTITEV ZA VSE UDELEŽENCE – PIZZA PARTY
Za pogostitev bodo poskrbeli priznani Gavški pizza-mojstri. Žaželeno je, da gospodinje dobre volje s sabo prinesete sladke dobrote iz domače kuhinje.
- 16.30 ŠPORTNO REKREATIVNE DEJAVNOSTI IN IGRE NA IGRIŠČU

**VAŠI KRAJANI VAŠKE SKUPNOSTI GAVCE - VELIKI VRH
IN ČLANI ŠPORTNEGA DRUŠTVA GAVCE - VELIKI VRH!**

Letos že 10. jubilejni nogometni kamp Martinko

Avtorica: Željka Gaber, ŠD Šmartno ob Paki Fotografije: Andrej Feldin

Šmartno ob Paki je širši okolici in Sloveniji že vrsto let poznano kot okolje, kjer ima nogomet svojo vlogo in pomen v lokalni skupnosti. Del te tradicije je nogometna šola ŠD Šmartno ob Paki, kamor smo letos že desetič zapovrstjo povabili otroke na 4-dnevni poletni nogometni kamp Martinko, ki se je odvijal med 28. junijem in 1. julijem. Z organizacijo kampa Martinko želimo popularizirati nogomet in pritegniti otroke v redni trenajni proces ter jim, ne glede na ekonomski in socialni položaj omogočiti druženje z vrstniki in privabiti na njihove obraze našeto nasmehov.

Ambasadorji letošnjega Martinka so bili tudi letos znani slovenski nogometaši in nogometašice, ki izhajajo iz našega okolja: Lara Prašnikar, Lana Golob, Nik Omladič, Klemen Bolha in novi ambasador Lovro Bizjak. Večina ambasadorjev je bila z otroki vse dni kampa in zelo uživala v pozitivni energiji otrok.

Za okroglo obletnico je bila želja organizatorjev z vodjo kampa Matjažem Podgorškom na čelu, da bi izvedli še dodaten dan oz. torkovo aktivno popoldne za spoznavanje s šmarškim nogometnem okoljem, vendar vreme prvič v zgodovini kampa ni želelo v popolnosti sodelovati. Tudi kakšno večje presenečenje je zaradi tega na žalost moralo odpasti. Smo pa zato bili nagradjeni z rekordno udeležbo, saj se je za okroglo žogo podilo blizu 110 otrok!

Kamp je še vedno namenjen otrokom iz bližnje in širše okolice – dečkom in deklicam v starosti od 6 do 14 let ne glede na nogometno znanje in članstvo v drugih klubih, saj je na prvem mestu druženje z vrstniki. Ker gre za dnevno druženje (otroci so pri nas med 9. in 17. uro), je primeren tudi za vse tiste, ki so navezani na dom, starše, bratce in sestrice, dedke, babice.

Trenerji so pod vodstvom vodje strokovnega dela kampa Luke Prašnikarja pripravili številne zanimive vaje, s katerimi so želeli udeležencem približati vse čare nogometa. Zaradi tega je bila vadba primerna za vsakogar. Najstarejši otroci z izstopajočim nogometnim znanjem pa so bili uvrščeni v skupino Martinko Pro, kjer so pod vodstvom uspešnega igralca in trenerja Saše Bakariča (iz NK Polzela) spoznavali še dodatne zahtevnejše taktično-tehnične vaje. Posebnost Martinko Pro skupine, ki je štela 18 otrok, je bilo dvodnevno bivanje s polnim penzionom v MC Šmartno ob Paki.

Kako je potekal letošnji Martinko?

Otroci so bili razdeljeni v skupine po starosti in so trenirali v skupinah U7, U9, U11, U12, U13 in PRO. S treningi smo po slovesni otvoritvi kampa, ki smo jo zaradi slabega vremena s torkovega večera premaknili na sredino jutro, pričeli v sredo ob 9. uri. Mlajše skupine so se med dopoldanskim in popoldanskim treningom družile na ustvarjalnih delavnicah v dvorani Marof, skupina PRO pa je opravila šolo teka s Špelo Jandrok in Kajo Rudnik. V četrtek smo poleg treningov za mlajše selekcije pripravili preživetje v naravi in obisk policistov s psi vodniki na čelu. Martinko Pro je prisluhnil tudi predavanju nutricionistke Julije Repolusk o zdravi prehrani športnika. V petek smo otrokom po dopoldanskem treningu pripravili tri različne dogodke: z najmlajšimi smo se z vlakom odpeljali na obisk Tropske hiše v Celju, tisti malo starejši so se z avtobusom odpeljali na bazen Prebold in se prijetno ohladili, skupina PRO pa je čofotala na velenjski Vista plaži, kjer so med drugim tudi osvajali Velenjsko jezero s pomočjo SUP-ov. Otroci so bili nad vsemi aktivnostmi navdušeni in so tabor zapustili z novimi znanji in poznanstvi.

10. jubilejni nogometni kamp Martinko smo zaključili v soboto s tradicionalnim piknikom in podelitvijo medalj. Kolikor nam je dopuščalo vreme, so otroci v okviru piknika prikazali svoje znanje vsem obiskovalcem, predvsem pa ponosnim staršem. Piknika so se udeležili tudi ostali družinski člani otrok in podporniki šmarškega nogometa ter prijatelji kampa. Manjkali niso tudi sponzorji ter donatorji Martinka, brez katerih kampa ne bi mogli izpeljati. Poleg piknika smo pripravili tudi bogat srečelov, s katerim smo se poskušali zahvaliti vsem, ki so nam zaupali svoje otroke. In kot je po celodnevem druženju ob zabavnih tekmah in igrah, srečelovu in dobri hrani ob slovesu dejal eden od otrok: »Če pa to ni ta prav uvod v počitnice!«

Na vse dosežke v vseh letih kampa smo organizatorji lahko upravičeno zelo ponosni, zato že kličemo: »Na snidenje na 11. Martinku 2024!«

Ustvarjalna, prijetna, neverjetna!

Avtorica: **Kristina Suhadolnik** Fotografiji: **Lara Podgoršek – osebni arhiv**

Lara Podgoršek je dekle premnogih talentov in aktivnosti, ki povsem zapolnjujejo njene dneve in se včasih zavlečejo pozno v noč. Kar se loti, opravi z odliko, da pa jo vse raznolike dejavnosti razveseljujejo in izpopolnjujejo, je jasno že takoj, ko steče najin pogovor. O vseh svojih dosežkih govori živahno, poglobljeno in strastno. Pri tem ne pozabi na nobeno podrobnost.

Tako ne preseneča dejstvo, da je ta prijetna sogovornica zlata maturantka na programu mednarodne mature II. gimnazije v Mariboru. Za takšen zavidljiv uspeh si je prizadevala že vse od konca osnovne šole, odločitev za opravljanje mednarodne mature je namreč sprejela že v 9. razredu. Zrelostni izpit pač ni mačji kašelj, še posebej, če ta poteka v angleškem jeziku.

Mednarodna matura z odliko

Vsa leta šolanja je zaključila z odličnim uspehom, kar je bil tudi pogoj za vpis na program mednarodne mature konec 2. letnika. Program je zahteval veliko sprotnih priprav, pisanj, izvajanj raziskav in oddajanj različnih esejev. Z izjemo slovenščine je v celoti potekal v angleškem jeziku. A ji je kljub naporom zelo ugajal, saj je bolj odprt od nacionalnega, predvsem v smislu, da lahko sam izbiraš predmete, ki jih želiš opravljati. Učenje na pamet ni prišlo v poštev, snov je bilo potrebno razumeti, uporabiti in pravilno interpretirati. Nagrada za njeno vztrajno delo je nadaljevanje šolanja na **univerzi v Galwayu** na Irskem, za smer študija je Lara izbrala arheologijo in psihologijo.

Srce bije za gledališče

Poigravala se je tudi z mislijo, da bi študirala režijo, saj jo to področje zelo zanima. Že odkar pomni, si je želela nastopati v gledališču. Proaktivne narave, kot je, je Lara hitro spoznala, da je v Šmartnem ob Paki kar nekaj mladih, ki so nadarjeni za igro, hkrati pa jo je motilo dejstvo, da svoje nadarjenosti nimajo priložnosti izraziti. Svojo idejo je zato predstavila **Jožetu Kranjcu**. Ni potrebno posebej poudarjati, da je bil slednji nad njo navdušen. Lara je zato nemudoma pričela z novačenjem igralcev in tako je pod Kranjčevo režirsko taktirko leta 2022 nastala predstava **Smo al' nismo**, ki je poleg domačih uprizoritev doživela tudi nekaj gostovanj. No, Lara ni izgubljala časa za spanje na starih lovorikah, z mislimi je že bila pri novem projektu in tako se je rodila ideja o uprizarjanju Shakespearjevega Hamleta – uprizoritev za šmarške odrske deske je napisala sama. Da bi bilo delo izvirno in malce tudi provokativno, je igro zasnovala na principu obrnjenih spolov glavnih igralcev. Tako smo bili v juniju priča izvrstni predstavi **Biti ali ne biti (Če bi Hamlet bil Hamlija)**,

ki so si jo z zanimanjem ogledali tudi obiskovalci v Vojniku in na Kozjem. Tudi z njenim odhodom v tujino mladinska sekcija Gledališča pod kozolcem živi in ustvarja dalje, Lara pa se bo prav gotovo v gledališki dejavnosti udeleževala tudi tekom študija v tujini, saj se tej ljubezni ne želi kar tako odreči.

Ples jo sprošča

Svoja čutenja pa Lara izraža še v eni umetniški dejavnosti – v modernem plesu. Pleše že od malih nog, show baletu se je pridružila v četrtem razredu, nadaljevala s klasičnim baletom, naposled pa je svoje plesno znanje nadgradila z modernim plesom v **Tovarni plesa** v Mariboru. Je del tekmovalne skupine, ki dosegata odlične rezultate na tekmovanjih. Ples je za Laro dober način sproščanja, saj pri učenju koreografij in fizično napornih treningih odmisli mentalne skrbi. V bodočem mestu svojega študija tako že išče plesne šole, ki bi ponujale kaj podobnega. V skrajnem primeru, se pošali, bo na univerzi rezervirala dvorano in vadila sama, saj tega konjička nikakor ne želi opustiti.

Uganke, ki jih ni enostavno razvozlati

Če ste mislili, da je to »že vse«, pa dodajmo, da v času, ki ga navadni smrtniki namenimo večernemu počitku, Lara šele začne s pisanjem. Na ta način uri svojo bujno domišljijo. Piše zase in za druge, gledališke igre, pa tudi uganke za escape room-e (sobe pobega). Vse od osmega razreda, ko je pri raziskovalni nalogi spisala prvi escape room, naredi vsako leto enega. Ponaša se tudi z lastno **sobo pobega v Šmartnem**, ki jo je obiskalo že precej obiskovalcev in je še vedno zelo priljubljena. Igro v sobi pobega vodi sama (game master). Udeleženci (Lara svetuje manjše skupine od 3 do 5 članov) skušajo kar najhitreje razvozlati Larine uganke, ki pa so, opozarjamo, precej zasoljene! Na voljo imajo le 70 minut časa, da odklenejo vse skrivnosti. Če skrenejo s prave poti, kar se v obilici ugank rado zgodi, jim velikodušno pomaga z namigi. Najučinkovitejši recept za rešitev njenega escape room-a, pove Lara, je logično razmišljanje in dobra komunikacijska povezanost skupine. Predznanje ni potrebno.

Če vas zamika, se podajte z Laro na to zanimivo izkušnjo. Udeležbo v sobi pobega lahko rezervirate na elektronskem naslovu: janez.smarski@gmail.com ali na telefonski številki: 070 139 031.

Čudni časi

Avtorica: *Janja Grubelnik literarna sekcija Potke* Fotografija: *Janja Grubelnik - osebni arhiv*

Le kaj se zdaj dogaja,
se sprašujem jaz?
Kot je jezna narava zdaj,
še nikoli, prav nikoli do sedaj.

So oblaki se odločili,
da vso svojo moč bi izlili,
napolnili bodo struge,
pa ne briga jih za druge.

V svoji silni ihti,
so še točo prebudili.
Hitro so jo nagovorili,
naj po Sloveniji zarogovili.

Je veter slišal pogovor ta,
se odločil, da še sam nekaj prida,
spotoma poklical je še brate
in podirali so drevje,
kot kegljači keglje.

Nato so se vode razjezile,
na sotočju sestanek naredile,
tamkaj pa enoglasno sklenile,
da bodo one največje sile.

Niso gledale na gozdove,
niso se zmenile za mostove,
niso jim bili mar domovi,
ni jih ganil otroški jok ...

Le hudobna misel, da so ONE – vode –
prevladale nad oblaki, vetrom, točo.
Le to je bilo za njih – vode – pomembno.

Šmarčani ob ujmi stopili skupaj

Avtorici: *Vesna Pusovnik Oven in Vita Kopusar* Fotografija: *Vesna Pusovnik Oven, osebni arhiv*

Že tako turbulentno poletje so 4. avgusta ogrozile katastrofalne poplave in plazovi. Kljub temu da smo bili na srečo na suhem in varnem, smo lahko samo nemo opazovali, kaj se je zgodilo. S strahom smo gledali v Pako in Savinjo ter razdejanje, ki sta ga pustili za sabo.

V soboto, dan po poplavah, se je v mladinskem centru vzpostavil zbirni center za poplavljenca, Občina Šmartno ob Paki pa je že prvi dan vsem poplavljenecem zagotovila tople obroke s Planinskega doma Gora Oljka. Ob prvem stiku na terenu, ko smo peljali tople čaj in pitno vodo, smo ugotovili, da ljudje nimajo časa priti na tople obroke v MC, zato smo na hitro spravili na kup pribor za enkratno uporabo, naložili hrano v prtljžnik in vozili po Gmajni od hiše do hiše. In to je postalo stalna praksa. Poleg hrane smo v Gmajno vozili tisto, kar so v danem trenutku najbolj potrebovali. Po nekaj dneh smo s pomočjo donatorjev hrane in prostovoljne kuharice Marije začeli hrano pripravljati sami. Pridne

gospodinje iz naše občine so prispevale še domači kruh ter sladke in slane dobrote. Hvala iz srca vsem, ki ste donirali hrano ali finančno prispevali za njen nakup.

Taborniki in kasneje ostali prostovoljci so na območju rečiške Gmajne opravljali nehvaležno delo vzpostavljanja enosmernega krožnega prometa, ki pa je bil nujen, da so lahko delovni stroji, traktorji in gasilci čim hitreje opravljali svoje delo. Vsakodnevno so na pomoč prihajali prostovoljci iz cele Slovenije (in nekaj tudi iz tujine), pridne roke pa sta pripeljali tudi radijski postaji Radio Capris in Radio Aktual. Skupaj z Mladinskim centrom Šmartno ob Paki, PGD Šmartno ob Paki in PGD Paška vas smo prostovoljce karseda učinkovito razporejali po celotnem poplavnem območju, kjer so se očistile tudi brežine.

Dokazali smo, da znamo skupaj stopiti vsi, in ja, bili smo utrujeni. A na večer, ko smo pri mladinskem centru ali gasilskem domu zaključevali in delali plan za naslednji dan, smo si rekli: »Jutri akcija naprej! Ni nam hudo; imamo suhe domove in našega doma ni poškodoval plaz.« Ne smemo pa pozabiti, da je poleg Gmajne poplavljal tudi v Šmartnem ob Paki in v Paški vasi ter da se je zaradi ekstremnega deževja vsak dan višalo število aktivnih plazov, ki so ogrožali infrastrukturo in bivališča naših soobčanov.

Vemo, da ne moremo spremeniti situacije, ki se je zgodila, upamo pa, da smo vsaj za kakšno minuto koga razbremenili. Hvala vsem, ki ste kot pridne mravljice pomagali na terenu, tako kot tistim iz ozadja – brez vas nam ne bi uspelo vsega doseči.

Cenimo, ker to delite z nami!

Avtor: **Tatjana Podgoršek** Fotografija: **arhiv Anžeta Podgorška**

Med številnimi žalostnimi zgodbami nekaterih občanov občine Šmartno ob Paki zaradi posledic vodne ujme, se najde tudi kakšna prijetna. Eno takih so nam zaupali pri Podgorškovih, po domače Špančevih v Rečici ob Paki.

Anžetov stari ata je že pred več leti poslal v Ameriko to fotografijo in ko so sorodniki iz ZDA prišli k Špančevim, so presenečeno ugotovili, da imamo isto sliko Avgustove družine pred staro domačijo z mogočno lipo.

V začetku 20. stoletja se je v času množičnih migracij iz naših krajev s trebuchom za kruhom čez Atlantik podal tudi Šmarčan Martin Podgoršek, stric pokojnega Špančevega Avgusta iz Rečice ob Paki. V Združenih državah Amerike je našel svoj košček zemlje in se ustalil v zvezni državi Wisconsin. Redno je vzdrževal stike s svojimi sorodniki iz našega kraja, ko pa je leta 1961 umrl, se je vez nenadoma prekinila in za družino Podgoršek, živečo v ZDA, se je izgubila vsaka sled.

Šmarški pokojni župan, Alojz Podgoršek, ki je v sebi vedno hranil te spomine iz otroštva in željo po obuditvi stikov, je nekaj let po očetovi smrti poskusil ponovno vzpostaviti izgubljeno vez. To pa je bilo vse prej kot lahko. Podgorškovi iz ZDA so namreč v vmesnem času spremenili priimek ter se preselili in po velikem naključju je Alojzu (s pomočjo ameriškega oficirja, ki ima prav tako korenine v Šmartnem ob Paki) ob koncu 90-ih let prejšnjega stoletja ponovno uspelo navezati stik s sorodniki, ki so se po novem pisali Binn. Kmalu zatem je Slovenijo prvič obiskal Martin Binn mlajši s svojo ženo in presenečeno ugotavljal, da so se ohranila še nekatera pisma in slike, ki so si jih izmenjevali njuni predniki. Družina Binn je takoj vzljubila našo deželo ter dober glas o njej razširila med svoje ameriške sorodnike in prijatelje, ki vedno z veseljem obišejo naš kraj. Teh obiskov se je v teh letih nabralo že kar nekaj, Alojzova družina pa je leta 2001 odpotovala tudi v ZDA in se prepustila raziskovanju njihovega okoliša.

Konec letošnjega julija so Šmartno ob Paki ponovno obiskali Mac (Martinov sin), Martha (Martinova hčerka) in Mary (Martinova vnukinja). Kot vedno, so jih tudi tokrat z veseljem sprejeli njihovi sorodniki – Anže, Urša in Milena Podgoršek s svojimi družinami ter sorodniki mi pa smo njihovim gostom zastavili nekaj vprašanj. Nanje so takole odgovorili:

Kakšna so bila vaša pričakovanja ob prvem obisku Slovenije oziroma Šmartnega ob Paki in kakšna so danes? Morda kaj

vas najbolj preseneča?

Martha: »Ko sem pred približno 20 leti prvič prišla v Slovenijo s prijateljico Lauro, nisem niti približno vedela, kaj naj pričakujem. Mislila sem, da bo sporazumevanje velik izziv, nato pa sem bila prav prijetno presenečena, ko sem ugotovila, da skoraj vsi (sploh mladi) znajo angleško. Prevzela me je narava, prevzela me je vinogradniška krajina in prevzela me je prijaznost ljudi. Če primerjam moje prvo potovanje z današnjim, opažam velik napredek pri cestni infrastrukturi in veliko boljše cestne označbe, napredek pri telekomunikaciji (pokritost omrežja, natančnost google zemljevidov). V sedanjem času je skoraj nemogoče, da bi se tukaj kdo izgubil.«

Mary (17 let): »Tukaj je zelo mirno in sproščujoče, tudi ljudje so prijazni in umirjeni. S svojega prvega obiska se najbolj spominjam zapletene ključavnice pri vhodu v klet pri Špančevi zidanici.«

Martin (Mac): »Ko sem bil prvič tu, sem bil presenečen nad tem, koliko ljudi se poleg službe ukvarja z manjšimi kmetijskimi dejavnostmi, kot je npr. vrtičkanje, vzreja kokoši, zajcev itd. Tega v Ameriki pred 20 leti ni bilo, sedaj pa tudi pri nas to postaja vse bolj popularno (tudi v mestih). Lahko rečem, da se sedaj tudi Američani vse bolj zavedajo pomena doma pridelane hrane. Pred 20 leti je bila trgovina edina možnost.«

Ob obisku so se zelo radi mudili v Špančevi zidanici iz leta 1818, eni najstarejših in najbolj ohranjenih zidanic na Slovenskem.

S kakšnimi občutki zapuščate tukajšnje okolje?

Martha: »Ko zapuščam Slovenijo, se počutim, kot da zapuščam svoj dom. Tukaj imam namreč korenine, moji predniki prihajajo iz tega okolja. Počutim se žalostno, ker vem da bo minilo precej časa, preden se spet vrnem in ponovno objamem svoje sorodnike. Na srečo pa je tehnologija v zadnjih letih zelo napredovala in smo lahko vedno na vezi preko elektronske pošte ali video klicev.«

Mary: »Zelo rada se igram z Elo, Aljo in Manco in res jih bom pogrešala, ko bomo šli od tu.«

Martin: Vedno ko odhajam, se sprašujem, kaj nam bo prinesel naslednji obisk Slovenije in koga naj pripeljem s sabo, da mu pokažem lepote te čudovite dežele. Vsakič namreč doživimo kaj novega in neverjetno je, koliko stvari je možno početi v tem okolju. Včeraj smo obiskali Veliko planino in se sprehajali v sožitju s pašnimi živalmi. Bilo je res neverjetno in lepo. Sami se verjeno ne bi podali tja, tako pa imamo bratranca Anžeta, ki nas vodi in vsakič, ko nam poda predlog, samo prikimamo. Tako vedno doživimo nekaj novega in zanimivega.«

Bi živeli v Sloveniji, v našem kraju, če bi se morda odločali o preselitvi v drugo okolje?

Martha: »Ja, absolutno!«

Martin: »Yes, yes. Veliko Američanov namreč gre po svetu in se tam preživlja s poučevanjem angleščine. Jaz sicer konkretno tega ne bi želel početi in bi moral najprej ugotoviti, s čim bi se lahko tukaj preživljal. Ko bi to ugotovil, bi bil na prvem letu za Slovenijo.«

Kakšno bi bilo vaše sporočilo občanom in občankam?

Martha: »Imate res čudovit prostor, kjer živite. Imate prijazne sosede, sorodnike in prijatelje. Cenimo, da to delite z nami, ker je Slovenija del naše kulture, ki nam jo je prvi predstavil Alojz.«

Martin in Mary: »Vabljeni v Ameriko, v Wisconsin, kjer je podobno okolje kot tu, z veliko naravnimi bogastvi in zeleno pokrajino, mi pa bomo še naprej ob vsakem obisku prinesli v to okolje en majhen delček Amerike.«

Prav posebne prebivalke Velikega Vrha

Avtorica: **Kristina Suhadolnik** Fotografija: **Vlado Dobnik** – osebni arhiv

Lama je južnoameriška žival (predstavnica kamel), ki so jo udomaćila andska ljudstva. Da bi to zanimivo žival videli v živo in jo bolje spoznali, pa ne rabimo potovati čez ocean – dovolj bo, da se odpravimo v Veliki Vrh. Na domačiji Dobnik so namreč lame doma že 15 let.

Ideja o naselitvi lam se je Dobnikovim porodila naključno, ob gledanju televizijske oddaje v obdobju, ko so se spraševali, kako bi najlažje vzdrževali hribovita travnata področja na svoji kmetiji. Tako so stopili v stik s kmetom v Hrastniku, ki se je ukvarjal z ekološkim kmetovanjem in iz Portugalske pripeljal 20 lam, ki bi mu pomagale vzdrževati zelo zaraščeno kmetijo, ki jo je vzel v najem. Njegova čreda se je postopoma večala, zato je začel razmišljati o prodaji posameznih živali. Prispevek o tem je bil objavljen ravno v oddaji, ki so si jo takrat ogledali Dobnikovi.

Slednji so bili med prvimi, ki so se odločili za nakup lam – dveh samičk in enega mladička. Čreda se je sčasoma povečala na šest živali, od katerih so jih nekaj tudi prodali in naposled čredo pomladili. Zdaj na njihovem domu bivajo štiri prirčne lame, tri samice in en samec. Seveda imajo tudi živahna imena, kot tem prirčnim živalim pritiče, to so Živka, Biba, Pika in Tinček. Vse živali so zdaj sterilizirane in kastrirane, tako da se čreda ne bo več širila.

Miroljubne in tihе

Vse lame so zelo miroljubne, domačim se pustijo tudi božati, do tujcev pa so vendarle malce nezaupljive. Za okolico niso moteče, saj ne povzdigujejo glasu. Tudi do otrok so zelo prijazne. So torej zelo hvaležne prebivalke, ki večino časa najraje preživljajo zunaj. Sneg in zima jih zaradi njihovega izvora ne motita. Na domačiji se lame prosto gibljejo v en hektar veliki obori. Večinoma uživajo v travnati paši, za priboljšek pa sta jim na voljo seno in lizalni kamen. Če jim poleti vegetacija včasih uide in trava zraste malo višje, pozimi lame vse pridno popasejo in hribovit travnik dobi pravo podobo golf igrišča.

Kaj pa pljuvanje?

Lame slovijo po pljuvanju, a to pljuvanje je pravzaprav del obrambnega sistema, ki se ga poslužujejo med sabo, zelo redko

pljunejo človeka. Lama, ki jo druga pljune, ne more odpreti gobčka okoli 15 minut, večinoma tako poteka borba za hrano. Posebna zanimivost, ki jo velja omeniti, pa je ta, da imajo lame svoje »stranišče«. Svojih izločkov nikoli ne puščajo vsepovprek in to učijo tudi svoje mladiče že od malega. Za iztrebke tako namenijo določen prostor na travniku, ostale površine pa puščajo čiste.

Tisti, ki vedo, da imamo tudi v občini Šmartno ob Paki čisto prave lame, si jih k Dobnikovim radi pridejo ogledat. Sicer pa imajo lame dolgo življenjsko dobo, nekje od 25 do 30 let, kar Dobnikovim odgovarja, klanje živali jim namreč ni blizu. Živka, Biba, Pika in Tinček so tako pravi družinski člani in eksotični ponos naše občine.

V KATERIH PRIMERIH POKLIČEM NA 112?

Linija je namenjena **za sporočanje nujnih stanj, ki ogrožajo življenje oz. pri katerih bi glede na bolezenske znake v kratkem času lahko prišlo do takšne ogroženosti** - za nujno medicinsko pomoč, pomoč gasilcev, druge reševalne službe ali policijo.

KATERIM PRIMEROM NI NAMENJENA ŠTEVILKA 112?

Klic na 112 je namenjen za primere nujnih stanj, h katerim **ne spada dogovarjanje vnaprej naročenih prevozov ali za posvete z zdravnikom**, za kar se obrnite na ustrezno ambulanto.

#1 KATERE INFORMACIJE NAJPREJ NAVEDEM?

Pri klicu na 112 najprej razločno poveste naslednje:

- **KDO** kliče,
- **KAJ, KJE** (točen naslov, natančna lokacija), **KDAJ** se je zgodilo,
- **KOLIKO** je udeležencev,
- **KAKŠNE** so poškodbe in okoliščine na kraju nesreče ter
- **KAKŠNA POMOČ** je potrebna.

Nato sledite navodilom zdravstvenega dispečerja ter mu sporočite še:

- **TELEFONSKO ŠTEVILKO**, na kateri boste dosegljivi,
- **ALI JE OSEBA BUDNA/SE POGOVARJA** oz. odziva na glas ali bolečino,
- **ČE OSEBA DIHA** normalno.

Zdravstveni dom Velenje

Vodnikova cesta 1
3320 Velenje

Telefon
03 899 54 00

E-poštni naslov
info@zd-velenje.si

Naklada: 17.500 izvodov | Julij 2023

#2 KAKO USTREZNO SPOROČIM TOČNO LOKACIJO?

Prejemniku klica v dispečerskem centru je **izjemno pomembna natančna lokacija**, ki bo v pomoč reševalni ekipi, npr. v Velenju pri Sanolaborju, v Šoštanju pri Tušu, v Šmartnem ob Paki pri Mercatorju ipd.

#3 S KOM ME BO POVEZAL KLIC NA 112?

Od 1. junija 2023 naprej vas **v primeru klica na 112 Regijski center za obveščanje preveže v Dispečerski center zdravstva Maribor** in ne več v ZD Velenje.

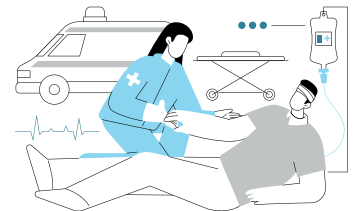

KAJ JE POMEMBNO VEDETI PRI KLICU ZA NUJNO POMOČ NA 112?

Preverite osvežene ključne informacije za učinkovito ukrepanje in čim hitrejši prihod reševalnega vozila.

ZDRAVSTVENI DOM
VELENJE
Vodnikova 1, 3320 Velenje

#4 OD KOD BO PRIŠEL REŠILEC?

Najpogosteje iz ZD Velenje, zaradi vključitve v enoten dispečerski sistem pa lahko nujna reševalna vozila prehajajo med občinami glede na potrebe. Tako lahko nujno vozilo ZD Velenje pomaga tudi v drugi občini (npr. Mislinja, Slovenj Gradec, Žalec). V našo občino pa bo ob zasedenosti obeh nujnih vozil na pomoč poslano nujno reševalno vozilo iz drugih občin (Celje, Nazarje, Slovenj Gradec).

Brezplačna številka za klic v sili za nujno medicinsko pomoč, pomoč gasilcev, nujno veterinarsko pomoč, pomoč gorskih, jamarskih reševalcev, drugih reševalnih enot ali policije.

POZNO POLETNI FESTIVAL

**MLADINSKI CENTER
ŠMARTNO OB PAKI**

1. 9. 2023 ob 18.00 Koštiljada, poznopoletna tržnica, napihljivo igralo, DOBRODELNI srečelov in žur s skupino **ČUKI** (Prost vstop)

8. 9. 2023 ob 20.00 Koncert **BATISTA CADILLAC**

15. 9. 2023 ob 20.00 Predstava Jožeta Krajnca **MOJE KULTURNO ŽIVLJENJE**

22. 9. 2023 ob 21.00 Koncert **HAMO & TRIBUTE 2 LOVE**

REZERVACIJA IN PRODAJA VSTOPNIC za plačljive dogodke (8. 9., 15. 9. in 22. 9.): Mladinski center Šmartno ob Paki, 064 167 940 in pisarna@mcsop.si

GOLIČNIK
GLASBENO IZOBRAŽEVANJE IN SVETOVANJE, D.O.O.

**VABLJENI K VPISU
2023**

POUČUJEMO:
diatonično harmoniko | kitaro
bas kitaro | bariton | klavir | klaviature
klavirsko harmoniko | solo petje | bobni

NAJDETE NAS:
Škale pri Velenju
Prebold | Šmartno ob Paki

KONTAKT:
Robert Goličnik
041 661 229
robert.golicnik@siol.net

**BITI
ALLINE
BITI**

ČE BI HAMLET BIL HAMLJA...

Sobota, 9.9.2023 ob 19.30
Kulturni dom Šmartno ob Paki

Prostovoljne prispevke bomo donirali članu KD, ki je v nedavnih poplavih utrpel materialno škodo

MLADINSKA SKUPINA GLEDALIŠČA POD KOZOLCEM

**MEŠANI
PEVSKI ZBOR**

AVDICIJA

ŠMARTNO
OB PAKI

**KULTURNI DOM
8. SEPTEMBER
19.00**

041 776 380 mepzsop@gmail.com

Nekaj misli ob godovih v septembru in oktobru ter svetnik meseca

Avtor: župnik Ivan Napret

Poletje z nekaj toplimi dnevi, pogostim dežjem, točo, neurji, poplavami, številnimi plazovi se približuje jeseni in upamo, da pridejo z njo tudi lepši in prijaznejši dnevi. Počitniška meseca julij in avgust sta številnim tudi meseca lepih doživetij in spominov.

V koledarju za september in oktober imamo godove svetnikov, na katere večkrat pomislimo in jih želimo nekaj omeniti. Občudujemo njihovo življenje, vero, delo. Že 5. septembra goduje sveta Mati Terezija iz Skopja, ustanoviteljica misijonark ljubezni, ki se posvečajo najbolj ubogim po svetu. Največ jih deluje v Indiji, kjer je Mati Terezija začela svoje poslanstvo. Letos je že 26 let od njene smrti in 7 let od razglasitve za svetnico. Marijina praznika Marijino rojstvo, 8. septembra, in god Žalostne matere Božje, 15. septembra, sta našim prednikom veliko pomenila. Radi so romali v njena svetišča in se ji priporočali tudi v težkih časih zgodovine.

15. septembra je praznik povišanja svetega Križa. Križ je vernim sveto znamenje odrešenja in Kristusove ljubezni do nas. Radi pomislimo na to, ko obiščemo Goro Oljko in Sveti Križ nad Belimi Vodami. 21. v mesecu goduje apostol in evangelist Sv. Matej, čigar besede lahko občudujemo v evangeliju pri maši. 23. septembra goduje tudi redovnik, kapucin pater Pij iz Pietrelcine – nekaterim je še v spominu romanje v njegovo svetišče v Italiji.

24. september je god blaženega škofa Antona Martina Slomška, glavnega zavetnika celjske škofije. V besedah, pesmih, uslišanih prošnjah je še vedno med nami in pred Bogom prosi za nas. Hvaležen sem Mladinskemu centru Šmartno ob Paki, ki je omogočil, da smo si lahko v juliju kar dvakrat ogledali film »Srečen bo čas«, v katerem smo dobili potrditev o veličini škofa Slomška za našo domovino.

Mesec oktober je posvečen Mariji, ki jo častimo z molitvijo rožnega venca. Znano je, da ta molitev ni šla v pozabo, ampak jo mnogi še danes molijo. 4. oktobra nas razveseljuje god sv. Frančiška, občudovalca lepote božjega stvarstva, skromnega in preprostega redovnika. Njegovi redovniki, redovnice in drugi imajo ga vidijo kot svojega učitelja in vzornika. Njegov kraj življenja in smrti, Assisi, je še danes cilj številnim romarjem. Papež Frančišek nosi po njem svoje ime. 21. oktobra obhajamo god svete Uršule, device in mučenke. Nanjo pomislimo, ko se ozremo proti Uršlji gori ali ko srečamo tiste, ki nosijo njeno ime. Redovnicam uršulinkam je zgled zvestobe in požrtvovalnosti. Kot vzgojiteljice otrok pri verouku ali misijonih pomagajo k srečnejšemu življenju.

22. oktobra goduje sveti papež Janeza Pavla II. Tistim, ki smo se srečali z njim ob obisku Slovenije ali v Vatikanu, bo ta spomin ostal nepozaben. Mnogi obiskujejo njegov rojstni kraj in Poljsko ali grob pod baziliko sv. Petra v Rimu in se mu priporočajo in zahvaljujejo za njegovo posredovanje pri Bogu.

Svetnik meseca – sv. Luka, 18. oktober

Po starokrščanskem izročilu je pisatelj tretjega evangelija, pisatelj Apostolskih del, po poklicu zdravnik, učenec in spremljevalec apostola Pavla. Bil je Grk, po izobrazbi zgodovinar in literat. Po zgledu svojega učitelja Pavla evangelist bralcem dokazuje veseljnost Kristusovega odrešilnega dela: Jezus ni samo Odrešenik Judov, marveč vseh ljudi.

V evangeliju odseva Kristusov lik, v katerem naslika Kristusa kot zdravnika duš in teles. Pripovedi o usmiljenem Samarijanu in izgubljenem sinu spadata med bisere svetovne književnosti. Edini opisuje dogodke pred in po Jezusovem rojstvu. Čudovita je njegova božična zgodba s hlevom in pastirji na betlehemskih poljanah. Brez upodobitve Božjega rojstva si krščanstva kar ne moremo predstavljati.

Iz apostolskih del izvemo, da se je Pavlu pridružil na drugem misijonskem potovanju v Troadi in ga spremljal v Makedonijo do Filipov. Ko se je Pavel po končanem tretjem potovanju vračal skozi Troado, se mu je Luka spet pridružil ter šel z njim do Jeruzalema in dve leti pozneje iz Cezareje v Rim. Od tedaj je ostal pri Pavlu, morda s presledki, do njegove smrti. O poznejšem življenju ni zanesljivih podatkov. Umrli je mučeniške smrti, ni pa znano, kdaj in kje. Po izročilu in legendi je Luka v prostem času slikal, zato so ga krščanska slikarska združenja izbrala za svojega zavetnika. Po izročilu vzhodne Cerkve se je evangelist Luka srečal z Jezusovo materjo Marijo v Janezovi hiši in naslikal Marijino ikono. Po simbolu vola se je Luka na Slovenskem uveljavil kot kmečki patron. Na to spominjata izreka: Sv. Luka repo puka. Sv. Lukež repni pukež.

Vsem prizadetim v poplavah, plazovih želim, da bi se jim težko stanje čim prej izboljšalo, da bi mogli hladnejše dni dočakati na svojem domu. Hvala gasilcem, prostovoljcem, vsem drugim, ki ste pripravljeni pomagati in pomagajte, da se stanje počasi izboljšuje.

Na vse kličem božji blagoslov.

Oznanila

2. september ob 10.00 – sv. maša ob srečanju starejših

16. september – srečanje mladih v Stični

1. oktober – romanje na Brezje

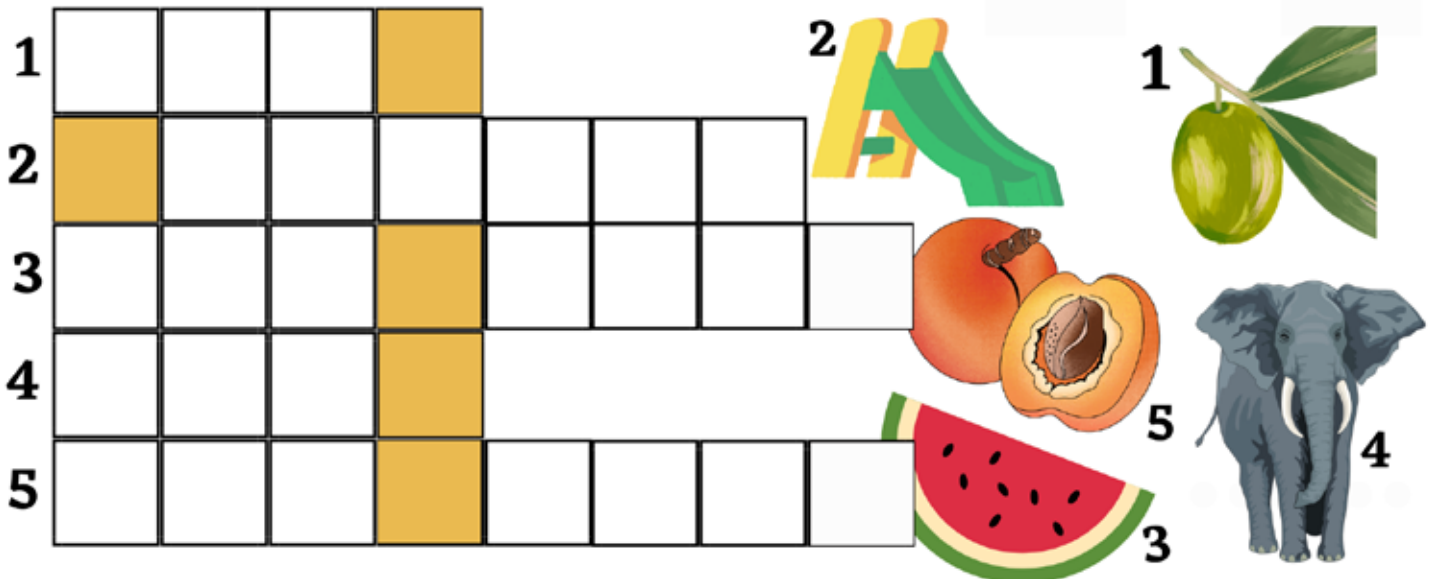
Nagradni križanki

						SESTAVIL Boris Kališek	HRVAŠKI PEVEC PETAR	TABORIŠČE (ŽARG.)	AZIJSKA DRŽAVA	SLOVENSKI PESNIK, ZAČETNIK SLOVENSKEGA POSVETNEGA PESNIŠTVA FELIKS ANTON	BRANKO KLEMENČIČ	STARA MAMA, BABICA	VEČJA, V STRUGI TEKOČA VODA	OTOK OB ZAHODNI OBALI ŠKOTSKE	TRIDELNA KRONA RIMSKIH PAPEŽEV				
						VOJVODINSKI KIPAR NANDOR				SOL BOROVE KISLINE									
						KRAJ PRI DRVARJU	R				LJUDSTVO V KAMBODŽI, KHMERI AM. IGRALKA JENNIFER						R		
						ALOJ PODOBNA TROPSKA RASTLINA							GLAVNO MESTO GANE, ACCRA JEZERO V ZDA						
						HUDO, NENADNO RAZBURJENE					NINA ERAK GNOJNO VNETJE, BULA				OREL V NEM. GRBIH VZDEVEK HINKA BRATOŽA				
						OLGA REMS				RIMSKI STENOGRAFI ORANJE (ZAST.)					NATAŠA AMBROŽIČ INDIJANSKO PLEME V MEHIKI				
						PREBIVALEC ANTIČNE DAKIJE	OKUSNA MORSKA RIBA	TRAVA S KLASKI V LATU AM. MERA ZA TEKOČINE									HRVAŠKI VOKALIST KARAN		GESLO ▼
																			R
ŠOP	HLADNO OROŽJE	KRAJ V AVSTRILIJI	KRILNI KONJENIŠKI ODDELEK V RIMSKI LEGII	ŠOLSKA OCENA	DOLGOREPA PAPIGA			GRŠKA ČRKA VZKLIK NA BIKOBOBARAH		PRIPADNIK ULKOV	TELOVADNA PRVINA SLOVENSKI PISATELJI VITAN								
LEGENDARNI KRALJ BRITANIJE					BARVA IGRALNIH KART KSENIIJA ANDREJIČIČ		R	ČETRTO MOJZEVOVA KNJIGA OSNOVNA ŠOLA											
SLOVENSKA GLASBENA SKUPINA						SLOVENSKI DNEVNIK				STREŽAJ V UNIFORMI									
VELIK DEBEL NEOBDELAN KOS DEBLA						IME IGRALCA VALIČA				SLOVENSKI SMUČAR BOŠTJAN									

OVSIKA: trava ERIE: am. jezero RORE: kraj pri Drvarju ARRAN: škot. otok GLID: vojvod. kipar NUMERI: Mojzesova knjiga TIRO: rim. stenograf

Praktično nagrado podarja podjetje Loukeris Olive Oil. Rešitev nagradne križanke ali otroške nagradne križanke pošljite do 20. 10. 2023 na naslov MC Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 13, 3327 Šmartno ob Paki ali po e-pošti na naslov glasilosop@gmail.com in pripišite svoje podatke.

Nagrajenka pretekle nagradne križanke je Vida Ramšak. Nagrajenka otroške križanke je je Laura Šarner. Nagrade lahko nagrajenci osebno prevzamejo v prostorih Mladinskega centra Šmartno ob Paki. Čestitamo!

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Vsako sredo

9.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki
Druženje članov ob športnih aktivnostih, DU Šmartno ob Paki

Vsak četrtek

9.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki
Igranje taroka, DU Šmartno ob Paki

Vsako prvo in tretjo soboto v mesecu (razen praznikov)

8.00–12.00, zbirno mesto odpadkov Šmartno ob Paki
Oddaja odpadkov za občane, PUP Saubermacher

Odpiralni čas Knjižnice Šmartno ob Paki

Ponedeljek: 14.00–18.00
Torek: 12.00–18.00
Sreda: 12.00–16.00
Četrtek: 10.00–16.00

SEPTEMBER

Petek, 1. september,

18.00, MC Šmartno ob Paki – pod šotorom PPF 2023 || **Otvoritev Poznopoletnega festivala:** koštiljada, poznopoletna tržnica, dobrodelni srečelov, napihljivo igralo in večerna zabava s skupino ČUKI, MC Šmartno ob Paki

Sreda, 6. september,

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Zadovoljna in iskriva, MC Šmartno ob Paki

Četrtek, 7. september,

13.00, prireditveni šotor pri MC Šmartno ob Paki
Srečanje starejših občanov, KO RK Šmartno ob Paki, KO RK Gorenje, DU Šmartno ob Paki in Občina Šmartno ob Paki

Petek, 8. september,

19.00, Kulturni dom Šmartno ob Paki
Avdicija za nove člane MePZ Šmartno ob Paki, MePZ Šmartno ob Paki

20.00, MC Šmartno ob Paki – pod šotorom PPF 2023 || **koncert skupine Batista Cadillac**, MC Šmartno ob Paki

Sobota, 9. september,

19.30 uri, Kulturni dom Šmartno ob Paki
Ponovitev gledališke igre »Biti ali ne biti« v izvedbi Mladinske skupine GPK, KD Šmartno ob Paki

Ponedeljek, 11. september,

14.30–16.30, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Usposabljanje za starejše z mobilno enoto: telefon, tablica, računalnik (delavnica za začetnike); vsebina dogodka: <https://drustva.posrcumlad.si/smartno-ob-paki>, DU Šmartno ob Paki

16.30–18.30, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof

Usposabljanje za starejše z mobilno enoto: telefon, tablica, računalnik (napredna delavnica); vsebina dogodka: <https://drustva.posrcumlad.si/smartno-ob-paki>, DU Šmartno ob Paki

Sreda, 13. september,

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Zadovoljna in iskriva, MC Šmartno ob Paki

Petek, 15. september,

20.00, MC Šmartno ob Paki – pod šotorom, v primeru dežja Kulturni dom Šmartno ob Paki
PPF 2023 || **predstava Jožeta Krajnc: Moje kulturno življenje**, MC Šmartno ob Paki

Sobota, 16. september,

11.30 (pohod), 16.00 (srečanje), Športni center Gavce-V.V.
Srečanje krajanov VS Gavce-Veliki Vrh in članov ŠRD Gavce-V.V., VS Gavce-Veliki Vrh

Sreda, 20. september,

17.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Delavnica: Varnost starejših v prometu; vsebina dogodka: <https://drustva.posrcumlad.si/smartno-ob-paki>), DU Šmartno ob Paki

Petek, 22. september,

21.00, MC Šmartno ob Paki – pod šotorom PPF 2023 || **koncert skupine Hamo & Tribute 2 Love**, MC Šmartno ob Paki

Sobota, 23. september,

9.00, OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki
9. Sončkov tek, OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki

Ponedeljek, 25. september,

18.15, Knjižnica Šmartno ob Paki
Delavnica Cobiss+, Knjižnica Šmartno ob Paki

Sreda, 27. september,

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Zvočna kopel: gong (prispevek 5 €; prijave 064 167 940, pisarna@mcsop.si), MC Šmartno ob Paki

Četrtek, 28. september,

Izlet z vlakom v Brežice, DU Šmartno ob Paki

16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki
Pravljična ustvarjalnica za otroke (A. Štefan: Zajčkova hišica), Knjižnica Šmartno ob Paki

OKTOBER

Sobota, 7. oktober,

9.00–12.00, MC Šmartno ob Paki
Izmenjevalnica igrač in oblačil, igralni in ustvarjalni kotiček, DPM Šmartno ob Paki

Četrtek, 12. oktober,

16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki
Pravljična joga za otroke, Knjižnica Šmartno ob Paki

Torek, 17. oktober,

16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki
Pogovorna skupina Šmartnice, Knjižnica Šmartno ob Paki

Sobota, 21. oktober,

13.00, MC Šmartno ob Paki – klubski prostori MK Packenstein
Motomartinovanje (dan odprtih vrat), MK Packenstein

18.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Potopisno predavanje: Bretanija in Normandija, MK Packenstein

Četrtek, 26. oktober,

9.00, prostori DU Šmartno ob Paki
Športno srečanje društev upokojencev v okviru praznika občine Šmartno ob Paki, DU Šmartno ob Paki

Torek, 31. oktober,

10.00, Lovski dom v Skornem
18. Spominsko srečanje, Krajevna organizacija ZB Šmartno ob Paki

